

**ACADEMIA „ȘTEFAN CEL MARE” A MINISTERULUI
AFACERILOR INTERNE AL REPUBLICII MOLDOVA
ȘCOALA DOCTORALĂ „ȘTIINȚE PENALE ȘI DREPT PUBLIC”**

Cu titlu de manuscris

C.Z.U: 343.982:343.343.6(043.2)

GINA-AURORA NECULA

**INVESTIGAREA CRIMINALISTICĂ
A ORGANIZĂRII MIGRAȚIEI ILEGALE**

REZUMATUL TEZEI DE DOCTOR ÎN DREPT

**Specialitatea: 554.04 – Criminalistică, expertiză judiciară,
investigații operative**

Conducător de doctorat:

OSTAVCIUC Dinu
doctor habilitat în drept,
conferențiar universitar

Comisia de îndrumare:

OSOIANU Tudor
doctor în drept,
profesor universitar

ODAGIU Iurie
doctor în drept,
conferențiar universitar

RUSNAC Constantin
doctor în drept,
conferențiar universitar

CHIȘINĂU, 2025

Teza a fost elaborată în cadrul Școlii Doctorale „Științe penale și Drept public” a Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI al Republicii Moldova.

Autor:

NECULA Gina-Aurora

Conducător de doctorat:

OSTAVCIUC Dinu, doctor habilitat în drept, conferențiar universitar, Academia „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne a Republicii Moldova.

Comisia de doctorat:

GLAVAN Boris,	Președintele Comisiei , doctor habilitat în drept, conferențiar universitar, Academia „Ștefan cel Mare” a MAI
OSTAVCIUC Dinu,	Conducător de doctorat , doctor habilitat în drept, conferențiar universitar, Academia „Ștefan cel Mare” a MAI
OSOIANU Tudor	Referent oficial , doctor în drept, profesor universitar, Academia „Ștefan cel Mare” a MAI
PISARENCO Constantin	Referent oficial , doctor în drept, conferențiar universitar, Universitatea Liberă Internațională din Moldova
RUSU Vitalie	Referent oficial , doctor în drept, profesor universitar, Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți
RUSNAC Constantin	Secretar al Comisiei de doctorat , doctor în drept, conferențiar universitar, Academia „Ștefan cel Mare” a MAI

Susținerea publică va avea loc la data de 19.03.2025, ora 11.00, în cadrul Academiei „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne, pe adresa: or. Chișinău, str. Gheorghe Asachi, 21, blocul administrativ, etajul 2, Sala Consiliului de administrație.

Rezumatul și teza de doctorat pot fi consultate la biblioteca Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI al Republicii Moldova, pe pagina web a Școlii Doctorale „Științe penale și drept public” (<https://www.academy.police.md/scoala-doctorala/sustinere-teze-de-doctorat/teze-de-doctorat>) și pe pagina web a Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare (www.cnaa.md).

Autor:

_____ **NECULA Gina-Aurora**

Secretarul Comisiei de doctorat:

_____ **RUSNAC Constantin**,
doctor în drept,
conferențiar universitar,
Academia „Ștefan cel Mare” a MAI

© Necula Gina-Aurora, 2025

CUPRINS

REPERE CONCEPTUALE ALE CERCETĂRII.....	4
SUMARUL COMPARTIMENTELOR TEZEI.....	12
CONCLUZII GENERALE ȘI RECOMANDĂRI.....	20
BIBLIOGRAFIA.....	27
LISTA PUBLICAȚIILOR AUTORULUI LA TEMA TEZEI.....	35
ADNOTARE (în limbile română, rusă și engleză).....	37-39

REPERELE CONCEPTUALE ALE CERCETĂRII

Actualitatea și importanța problemei abordate. Cercetarea criminalistică a organizării migrației ilegale, în special, în contextul geopolitic actual al UE, impactului războiului din Ucraina, precum și persistența „valurilor de migranți” din zona asiatică și de pe continentul „african” este extrem de actuală și relevantă din mai multe perspective. Războiul din Ucraina a generat o criză umanitară semnificativă, cu milioane de refugiați care au fost nevoiți să-și părăsească țara. Aceasta a dus la o creștere a migrației ilegale, pe măsură ce unii dintre acești refugiați caută rute alternative pentru a ajunge în UE sau în alte state. Tensiunile geopolitice din regiune, inclusiv relațiile dintre UE, Rusia și alte state, influențează fluxurile migratorii și au creat oportunități pentru rețelele traficantilor de persoane. Astfel, organizațiile criminale preocupate de organizarea migrației ilegale și/sau traficului de ființe umane au devenit mai sofisticate în timp și spațiu, profitând de vulnerabilitățile refugiaților și ale migranților. Elaborarea și perfecțiunea proceselor de cercetare criminalistică a infracțiunilor de organizare a migrației ilegale ale acestor rețele sau ale unor persoane în parte și a metodelor lor de operare este esențială pentru a dezvolta metodologii și tactici operaționale eficiente de cercetare, curmare și de prevenire a organizării migrației ilegale.

Favorizarea masivă a organizării migrației ilegale poate avea implicații semnificative asupra securității naționale, inclusiv riscuri legate de terorism, criminalitate organizată și instabilitate socială. UE a implementat o serie de politici și reglementări pentru a gestiona migrația, inclusiv măsuri de securitate la frontiere și cooperare între statele membre și cele asociate. O analiză a acestor politici, în contextul organizării migrației ilegale, este crucială pentru a evalua eficiența lor, a propune îmbunătățiri și a adapta procesele operaționale de investigare a organizării migrației ilegale din Republica Moldova la standardele recunoscute la nivel european. Cercetarea criminalistică a organizării migrației ilegale implică analiza tehnicilor de investigare actualmente utilizate pentru a identifica și desființa rețelele de trafic de persoane. Aceasta mai poate include analiza datelor, utilizarea tehnologiei și cooperarea internațională.

Încadrarea temei cercetate în preocupările internaționale, naționale ale Republicii Moldova și zonale este esențială pentru a înțelege complexitatea fenomenului organizării migrației ilegale și impactului său asupra securității, economiei și societății. La nivel internațional, există o serie de convenții și tratate care abordează migrația ilegală, inclusiv și organizarea migrației ilegale, cum ar fi Convenția Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate¹ și Protoco-

---

¹ Legea R. Moldova Nr. 15 din 17-02-2005 pentru ratificarea Convenției Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate. Publicat: 04-03-2005 în Monitorul Oficial Nr. 36-38 art. 122. Versiune în vigoare din data 01.10.2012, în baza modificărilor prin LP120 din

lul privind prevenirea, reprimarea și pedepsirea traficului de persoane, în special al femeilor și copiilor². Aceste instrumente subliniază importanța cooperării internaționale în combaterea migrației ilegale la general și organizarea migrației ilegale în special. Organizația Națiunilor Unite (ONU), Organizația Internațională pentru Migrație (OIM) și Agenția Națională pentru Refugiați (UNHCR) au un rol important la nivel mondial în abordarea migrației ilegale, oferind asistență tehnică, resurse și platforme pentru dialog între state. Agenda globală pentru migrație, cum ar fi Pactul Global pentru Migrație Sigură, Ordinară și Reglementată, adoptat în 2018 de ONU³, subliniază importanța gestionării migrației într-un mod care respectă drepturile omului și promovează dezvoltarea durabilă, precum și Pactul privind migrația și azilul al UE⁴, un set de noi norme de gestionare a migrației și de instituire a unui sistem comun de azil la nivelul UE, care produce rezultate, rămânând totodată întemeiat pe valorile europene.

Republica Moldova a adoptat o serie de acte normative cu caracter special pentru a reglementa migrația și a combate migrația ilegală: Legea privind azilul⁵ și Legea privind regimul străinilor.⁶ Cadru legal organic pentru investigarea și sancționarea organizării migrației ilegale constituie Codul de procedură penală și Codul penal ale R. Moldova. Guvernul Republicii Moldova a elaborat strategii naționale în domeniul migrației, care includ măsuri pentru prevenirea și combaterea migrației ilegale, protecția refugiaților și integrarea migranților⁷. Aceste programe sunt aliniate cu politicile UE, având în vedere aspirațiile de integrare europeană ale țării. Moldova colaborează cu agenții internaționale, cum ar fi Frontex și OIM, pentru a îmbunătăți capacitățile de gestionare a migrației și a combate migrația ilegală. Aceasta include formarea personalului, schimbul de informații și implementarea de proiecte comune, iar pentru investigarea cali-

---

25.05.12, MO103/29.05.12 art. 353.

² Legea R. Moldova Nr. 17 din 17.02.2005 pentru ratificarea Protocolului privind prevenirea, reprimarea și pedepsirea traficului de persoane, în special al femeilor și copiilor, adițional la Convenția Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate Publicat : 04-03-2005 în Monitorul Oficial Nr. 36-38 art. 126.

³ Global Compact for Safe, Orderly and Regular Migration, Resolution adopted by the General Assembly on 19 December 2018. <https://documents.un.org/doc/undoc/gen/n18/451/99/pdf/n1845199.pdf>

⁴ Pactul privind migrația și azilul din 10 aprilie 2024. Parlamentul european. https://home-affairs.ec.europa.eu/policies/migration-and-asylum/pact-migration-and-asylum_ro

⁵ Legea nr. 270 din 18.12.2008 privind azilul în Republica Moldova. Publicat: 13.03.2009 în Monitorul Oficial Nr. 53-54 art. 145.

⁶ Legea nr. 200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 179–181, art. 610).

⁷ Hotărârea Guvernului nr. 808 din 23.11.2022 cu privire la aprobarea Programului privind gestionarea fluxului migrațional, azilului și integrării străinilor pentru anii 2022-2025. Publicat: 19.01.2023 în Monitorul Oficial Nr. 10-12 art. 21.

tativă și deplină a infracțiunilor de organizare a migrației ilegale R. Moldova folosește platformele puse la dispoziție de Interpol și Europol, precum și alte instrumente de cooperare în scop de identificare a rețelelor, a persoanelor implicate și a victimelor.

Republica Moldova se află într-o zonă geografică strategică, la intersecția dintre Europa de Est și Europa Centrală, ceea ce o face vulnerabilă la migrația ilegală. Aceasta implică o cooperare strânsă cu țările vecine, cum ar fi Ucraina și România, pentru a gestiona fluxurile migratorii și a combate rețelele de trafic de persoane și organizare a migrației ilegale. Există inițiative regionale, cum ar fi Parteneriatul Estic, care vizează consolidarea cooperării între UE și țările din estul Europei, inclusiv Moldova, în domeniul migrației și securității. Aceste inițiative promovează schimbul de bune practici și coordonarea politicilor. Țările din regiune se confruntă cu provocări similare în ceea ce privește migrația ilegală și organizarea acesteia. Colaborarea regională este esențială pentru a aborda aceste probleme într-un mod eficient și coordonat.

Cercetarea criminalistică a organizării migrației ilegale este profund înrădăcinată în preocupările internaționale, naționale și zonale. La nivel internațional, există un cadru legislativ și organizațional care sprijină combaterea migrației ilegale. La nivel național, Republica Moldova își dezvoltă propriile politici și legislații pentru a răspunde provocărilor specifice. În sfârșit, la nivel regional, cooperarea între țările vecine este esențială pentru a gestiona fluxurile migratorii și a combate rețelele criminale de organizare ilegală a migrației ilegale. Această temă oferă oportunități de cercetare interdisciplinară și contribuie la dezvoltarea unor soluții eficiente pentru provocările legate de organizarea migrației ilegale.

Datele recente din Republica Moldova reflectă amploarea acestui fenomen. În 2021, au fost raportate 20 de cazuri de migrație ilegală organizată, în timp ce în 2022 numărul acestora a crescut la 346, iar în 2023 au fost înregistrate 219 cazuri. Aceste cifre demonstrează nu doar creșterea fenomenului, ci și adaptabilitatea rețelelor infracționale, evidențiind urgența dezvoltării unor metodologii de investigare mai performante. Este de reținut faptul că, din numărul total de cauze penale înregistrate, în perioada menționată, doar 15 cauze au fost dispuse justiției.

Aceasta se explică, în primul rând, prin lipsa de pregătire corespunzătoare a organelor de aplicare a legii pentru a lupta eficient împotriva noilor forme de manifestare a activității infracționale, absența cunoștințelor suficiente în rândul lucrătorilor practici cu privire la legislația migrațională, insuficiența experienței și metodologiei de investigare a acestor infracțiuni, precum și complexitatea desfășurării anumitor acțiuni de urmărire penală și speciale de investigații, lipsa literaturii necesare și a recomandărilor metodologice generalizate.

Toate acestea demonstrează relevanța și importanța socială și juridică semnificativă a problemelor de descoperire și cercetare a acestui gen de infracțiuni.

Complexitatea descoperirii și investigării lor, alături de alți factori, se datorează lipsei de practică în investigarea infracțiunilor din această categorie, metodologiilor de investigare științific fundamentate, precum și deficiențelor în organizarea interacțiunii între organele de aplicare a legii în procesul de combatere a organizării migrației ilegale. Prin urmare, este necesară o pregătire cuprinzătoare a angajaților organelor de aplicare a legii din țară pentru a desfășura o cercetare eficientă a infracțiunilor din această categorie, organizarea unei interacțiuni corecte și strânse, dezvoltarea de noi instrumente tehnico-criminalistice, tehnici și recomandări metodologice.

Cu titlu de exemplu ne vom referi la următorii autori din R. Moldova și din alte state care au abordat aspectele de metodică și tactică criminalistică, referitoare la investigarea criminalistică a organizării migrației ilegale: Osoianu T., Ostavciuc D., Odagiu Iu., Rusnac C., Glavan B., Cicala A., Vizdoagă I., Ghiorghită M., Dolea I., Roman D., Cojocar R., Pîntea A., Rusu O., Ursu V., Golubenco Gh., Suciuc E., Stancu Em., Lazăr Au., Labo Gr.-N., Popa Gh., Draghici V., Ruiu M., Ciopraga Au., Bastrikin A., Polejaev S., Suharnikov A., Biriukov S., Papadimitriou P., etc.

În plan internațional, migrația ilegală este recunoscută drept o problemă globală ce necesită soluții comune. Republica Moldova, în calitate de stat candidat la Uniunea Europeană, trebuie să își modernizeze abordarea în investigarea acestui fenomen, adoptând metode care să răspundă cerințelor europene. Prin integrarea experiențelor internaționale și ajustarea acestora la specificul local, autoritățile pot crea un cadru mai eficient pentru combaterea migrației ilegale.

Tema investigării organizării migrației ilegale este mai relevantă ca niciodată. Instabilitatea globală, avansul tehnologic și conflictele armate subliniază necesitatea unei cercetări aprofundate. Propunerile rezultate din această cercetare au potențialul de a facilita activitatea organelor de urmărire penală, contribuind la dezvoltarea unor mecanisme eficiente de combatere a fenomenului. Într-o lume aflată într-o continuă schimbare, această abordare reprezintă un pas esențial pentru consolidarea securității naționale și internaționale.

Descrierea situației în domeniul de cercetare și identificarea problemelor de cercetare. Cercetările întreprinse în cadrul acestei lucrări se bazează pe studierea doctrinei, legislației și practicii judiciare asociate infracțiunii de organizare a migrației ilegale. Domeniul investigării acestui tip de criminalitate este unul de o complexitate deosebită, mai ales pentru Republica Moldova, unde acest fenomen a cunoscut o intensificare semnificativă în ultimii ani. În prezent, se resimte lipsa unei baze teoretice aprofundate și bine consolidate, care să fie specific orientată către metodică investigării organizării migrației ilegale. Astfel, lucrarea de față își propune să aducă o contribuție în acest sens, prin abordarea unor aspecte practice și teoretice legate de investigarea organizării migrației

ilegale. Complexitatea acestei infracțiuni constă în utilizarea unor mijloace tehnologice avansate, cum ar fi tranzacțiile anonime prin criptomonede, aplicațiile criptate de comunicare și planificarea logistică prin intermediul hărților digitale. Aceste inovații tehnologice permit organizarea activităților infracționale la distanță, ceea ce îngreunează procesul de identificare a autorilor și de colectare a probelor necesare. În plus, caracterul transnațional al acestor activități infracționale impune o cooperare națională și internațională solidă și bine coordonată, pentru a asigura o intervenție eficientă.

Un alt element central al acestei cercetări este recunoașterea provocărilor legate de absența unui cadru metodologic unificat pentru investigarea organizării migrației ilegale. Cercetarea subliniază, de asemenea, importanța protejării drepturilor migranților, astfel încât investigarea să fie realizată cu respectarea normelor internaționale și a drepturilor fundamentale ale omului. Acest aspect este crucial pentru asigurarea legitimității procesului de investigare și pentru crearea unui climat de încredere între autorități și persoanele vizate.

Problema științifică importantă soluționată prin această cercetare constă în dezvoltarea unei metodici criminalistice eficiente pentru investigarea organizării migrației ilegale. Rezultatele obținute oferă soluții concrete, menite să îmbunătățească performanța organelor de urmărire penală, prin aplicarea unor instrumente și tehnici adaptate contextului actual. Contribuția acestei lucrări constă nu doar în analiza fenomenului, ci și în oferirea unor direcții practice pentru implementarea unei strategii eficiente de combatere a migrației ilegale, adaptate atât contextului național, cât și celui internațional.

Scopul lucrării constă în realizarea unei cercetări complexe în domeniul criminalisticii, având ca obiectiv elaborarea unei metodologii inovatoare și adaptate la realitățile contemporane pentru investigarea organizării migrației ilegale. Lucrarea vizează abordarea unei problematice de actualitate și de mare relevanță, având în vedere amploarea migrației ilegale și caracterul său transnațional, care impun dezvoltarea unor noi abordări și strategii eficiente de investigare.

Pentru atingerea scopului cercetării sunt propuse următoarele **obiective**:

- evaluarea stării actuale a infracționalității de organizare a migrației ilegale în Republica Moldova, tendințele și particularitățile acesteia în contextul actual;
- elaborarea caracteristicii criminalistice a organizării migrației ilegale;
- determinarea semnelor infracțiunii și a particularităților începerii urmăririi penale în cazul infracțiunilor de organizare a migrației ilegale;
- realizarea unei cercetări complexe a situațiilor tipice de urmărire penală și elaborarea recomandărilor tactice îndreptate la descoperirea și investigarea organizării migrației ilegale;
- identificarea dificultăților de ordin juridic și organizatoric ale

interacțiunii dintre organele de aplicare a legii la cercetarea organizării migrației ilegale și propunerea soluțiilor specifice particularităților de colaborare ale diferitelor organe ale statului și străine (ale altor state) în timpul urmăririi penale în cazurile de organizare a migrației ilegale;

- constatarea dificultăților juridice și organizaționale ale efectuării unor acțiuni de urmărire penală specifice, precum și elaborarea recomandărilor și procedeele tactice pentru efectuarea acestora la etapa inițială a urmăririi penale privind organizarea migrației ilegale;

- propunerea de modificări la legislația în vigoare care reglementează procesele migratorii, precum și activitatea organelor de aplicare a legii competente să investigheze organizarea migrației ilegale.

Metodologia de cercetare. Baza metodologică a cercetării de doctorat a fost constituită din principiile generale ale filozofiei (teoria cunoașterii, teoria reflecției etc.), logicii, științelor juridice, științelor naturale și teoriei criminalisticii. În procesul de cercetare a fost utilizat un complex de metode teoretice și empirice, generale și specifice: metode de prelucrare a informației și de analiză logică, sinteză, inducție, deducție și generalizare, metode de cercetare a sistemelor. Cercetarea se fundamentează pe metodele de investigare selectate, care permit o evaluare detaliată și obiectivă a justificării practicii actuale ale organelor de aplicare a legii de investigare a organizării migrației ilegale.

Noutatea și originalitatea științifică a prezentei teze de doctorat este argumentată prin existența unei cercetări doctrinare criminalistice insuficiente a metodicii de cercetare a organizării migrației ilegale în doctrina criminalistică din țară, iar originalitatea cercetării se deduce din abordarea sistematică și integrată a fenomenului migrației ilegale, prin identificarea și analiza detaliată a aspectelor specifice ale investigării acestei infracțiuni, precum și prin propunerea unor metode inovatoare și eficiente de investigare, care pot contribui la îmbunătățirea practicilor curente în domeniu. Această cercetare nu doar că completează lacunele existente în literatura de specialitate, dar oferă și soluții aplicabile pentru organele de aplicare a legii, facilitând astfel o reacție mai rapidă și mai eficientă împotriva rețelelor preocupate de organizarea migrației ilegale.

Semnificația teoretică este determinată de formularea și soluționarea unui complex de probleme criminalistice actuale legate de combaterea infracțiunii de organizare a migrației ilegale, precum și de faptul că rezultatele cercetării contribuie la dezvoltarea conceptelor din aspectul criminalisticii, dedicat metodicii de investigare a infracțiunilor și pot fi utilizate în cercetări științifice ulterioare. Concluziile propuse de autor și principiile formulate pot, de asemenea, să stabilească direcțiile de sprijin științific în domeniul combaterii organizării migrației ilegale.

Valoarea aplicativă a tezei constă în elaborarea unei metodici specifice de

investigare a infracțiunii de organizare a migrației ilegale. Principalele concluzii și recomandări obținute în urma cercetării pot fi utilizate de către angajații practicieni ai organelor de aplicare a legii în scopul identificării, descoperirii, investigării și prevenirii mai eficiente a infracțiunilor discutate, pot fi folosite în sistemul de pregătire și recalificare a angajaților care cercetează aceste infracțiuni. Rezultatele cercetării vor fi utile, în cazuri de necesitate, la elaborarea programelor, strategiilor naționale de combatere a organizării migrației ilegale, traficului de persoane, la fel, pentru îmbunătățirea legislației procesual-penale, precum și a actelor normative interne ale organelor de aplicare a legii. Rezultatele cercetării pot fi aplicate în procesul educațional, în cadrul desfășurării instruirilor teoretice și practice la disciplina „Criminalistica”.

Rezultatele obținute sunt reflectate în principalele teze științifice propuse pentru susținere și în soluționarea problemei științifice importante, care constă în definirea unui cadru criminalistic adaptat cazurilor de organizare a migrației ilegale. Acest cadru implică elaborarea unui algoritm clar pentru acțiunile de urmărire penală, aplicarea măsurilor speciale de investigații, precum și implementarea altor activități relevante în astfel de cauze. Fundamentat pe prevederile legale, doctrina de specialitate, practica judiciară, dar și pe principiile tacticii și metodicii criminalistice, acest demers urmărește să sporească eficiența procesului de investigare și să contribuie la îmbunătățirea eforturilor de prevenire și combatere a infracțiunilor legate de migrația ilegală.

Implementarea rezultatelor științifice: Implementarea rezultatelor științifice obținute în cadrul cercetării privind metodică investigării infracțiunilor de organizare a migrației ilegale are o semnificație deosebită, atât în plan teoretic, cât și practic. Aceste rezultate contribuie la dezvoltarea unui cadru metodic și tactic actualizat, indispensabil pentru abordarea complexităților asociate acestui fenomen infracțional, care are implicații semnificative asupra securității naționale și internaționale. Astfel, baza teoretică și concluziile formulate pot fi integrate în programele de formare inițială și continuă destinate studenților, masteranzilor și doctoranzilor din facultățile de drept, oferindu-le o perspectivă aprofundată asupra fenomenului migrației ilegale. Aceste cunoștințe sunt esențiale pentru pregătirea viitorilor profesioniști în drept, care trebuie să fie capabili să aplice eficient normele juridice și tehnicile de investigare în cazurile complexe de migrație ilegală. În același timp, rezultatele cercetării sunt relevante pentru programele de formare continuă a procurorilor, polițiștilor de frontieră, judecătorilor și altor specialiști implicați în investigarea și soluționarea acestor infracțiuni. Prin includerea acestora în curricula de formare, se poate îmbunătăți capacitatea practicienilor de a recunoaște și interpreta corect probele colectate, de a aplica tactici de audiere adaptate specificului cazurilor de organizare a migrației ilegale și de a utiliza măsurile speciale de investigație în

mod legal și eficient.

Rezultatele cercetării au fost diseminate și prin intermediul articolelor publicate în reviste de specialitate, contribuind astfel la extinderea cunoștințelor în domeniu. De asemenea, comunicările prezentate la conferințe naționale și internaționale au facilitat schimbul de idei și bune practici între specialiștii implicați în combaterea migrației ilegale, oferind un context amplu pentru discuții și colaborări viitoare.

Un aspect important al implementării rezultatelor îl reprezintă aplicarea acestora în activitatea practică a organelor de urmărire penală, poliției de frontieră, procuraturii și instanțelor de judecată. Integrarea metodicilor și tacticilor propuse în procesul de investigare poate contribui la eficientizarea acțiunilor procesuale, la destructurarea rețelelor infracționale și la aplicarea corectă a legii, protejând totodată drepturile migranților și asigurând respectarea normelor internaționale.

Având în vedere caracterul transnațional al migrației ilegale și noile provocări asociate utilizării tehnologiilor avansate, diseminarea și aplicarea concluziilor acestei cercetări reprezintă o prioritate. Acest demers are scopul de a optimiza metodologia de investigare, de a sprijini dezvoltarea unui cadru normativ adecvat și de a răspunde cerințelor impuse de complexitatea fenomenului în contextul actual.

Aprobarea rezultatelor. Rezultatele obținute în cadrul elaborării tezei au fost prezentate și analizate în profunzime în cadrul unor conferințe științifice naționale și internaționale de renume, unde au stimulat dezbateri constructive și schimburi relevante de idei. Totodată, aceste rezultate au fost publicate în reviste de specialitate recunoscute, contribuind la extinderea cunoștințelor în domeniu și furnizând soluții teoretice și practice semnificative pentru aprofundarea cercetării în această arie.

Publicații la tema tezei: 8 publicații.

Cuvinte-cheie: migrație ilegală, investigare criminalistică, metode, tactici, probe, cooperare.

SUMARUL COMPARTIMENTELOR TEZEI

Teza elaborată are următoare structură: adnotări în limbile română, engleză și rusă, lista abrevierilor, introducere, patru capitole divizate în secțiuni, concluzii generale și recomandări, urmat de o bibliografie din 225 surse, declarația privind asumarea răspunderii, CV-ul autorului.

Cercetarea noastră este compusă din: adnotări în limbile română, engleză și rusă, lista abrevierilor, introducere, patru capitole divizate în secțiuni, anexe, concluzii generale și recomandări, urmat de o bibliografie din 225 titluri, declarația privind asumarea răspunderii, CV-ul autorului.

Capitolul I denumit „*Analiza situației privind metodologia investigării infracțiunilor de organizare a migrației ilegale*”, reprezintă o evaluare complexă a materialelor relevante pentru investigarea organizării migrației ilegale, integrând perspective naționale și internaționale. Cercetarea se concentrează pe analiza doctrinară, legislația aplicabilă și provocările actuale, oferind o sinteză clară a situației.

Autorii din Republica Moldova au adus contribuții relevante pentru înțelegerea fenomenului migrației ilegale și dezvoltarea tacticilor de investigare. De exemplu, autorii Ostavciuc Dinu, Odagiu Nicolae, Rusnac Constantin, abordează metodologia investigației criminalistice, punând accent pe adaptarea metodelor tradiționale la realitățile actuale și pe colaborarea dintre organele de aplicare a legii. Alți autori precum Cojocar Ion și Russu Sergiu analizează conceptele fundamentale ale criminalisticii, aplicabile investigării infracțiunilor de migrație ilegală. Doctrinarii Osoianu Tudor și Botezatu Elena oferă perspective critice asupra legislației naționale, identificând lacunele existente și propunând soluții pentru eficientizarea cadrului normativ. Cercetătorii Dolea Igor, Purici Svetlana și Vizdoga Ion se axează pe tactici de investigare și prevenire, evidențiind importanța unei abordări integrate în combaterea fenomenului. Aceste lucrări subliniază importanța unei metodologii criminalistice bine definite, care să includă atât tehnici de investigare specifice, cât și cooperarea interinstituțională.

Autorii și organizațiile internaționale au adus contribuții esențiale în dezvoltarea unei perspective globale asupra investigării migrației ilegale. Sorin Rădulescu și Nicolae Sfetcu oferă analize comparative între legislațiile statelor europene, evidențiind bune practici care pot fi adaptate la nivel național. Kemal Veli Açar și Abramova Svetlana explorează tacticile investigative aplicabile infracțiunilor transnaționale, concentrându-se pe utilizarea tehnologiilor moderne. Haliullina Aiguli și Iablokov Nicolai examinează utilizarea criptomodelor și a aplicațiilor criptate în organizarea migrației ilegale, oferind soluții pentru depășirea provocărilor tehnologice. Organizații precum UNODC, Interpol și Europol oferă ghiduri practice pentru destructurarea rețelelor infracționale și pentru promovarea cooperării internaționale. Aceste lucrări evidențiază carac-

terul interdisciplinar al cercetării, combinând aspecte legislative, tehnologice și operaționale. Analizele comparative între diferite cadre legislative și metodologii investigative oferă o perspectivă valoroasă pentru îmbunătățirea practicilor naționale din Republica Moldova.

În cadrul cercetării metodicii de investigare a organizării migrației ilegale, a fost esențial să luăm în considerare lucrările următorilor autori: Suciuc Elena, Vizdoagă Ion, Osoianu Tudor, Ostavciuc Dinu, Odagiu Iurie, Rusnac Constantin, Covalciuc Ion, Glavan Boris, Doraș Simion, Gheorghiuță Mihail, Pântea Andrei, Oganesean Armen, Botezatu Raisa, Dolea Igor, Roman Dumitru, Cicală Alexandru, Cojocar Radion, Țical George-Marius, Zbancă Tatiana, Alexe Iris, Păunescu Bogdan, Cryer, R.; Friman, H.; Robinson, D.; Wilmshurst, E. Prost, Stancu Emilian, Bercheșan Vasile, Hurdubaie Ioan, Mircea Ion, Ciopraga Aurel, Crișu Anastasiu, Dongoroz Vintilă, Kahane Siegfried, Antoniu George, Bulai Constantin, Iliescu Nicoleta, Stănoiu Rodica Mihaela, Neagu Ion, Damaschin Mircea, Radu Florin Răzvan, Stănoiu Rodica Mihaela, Кушпель Е.В., Бирюков С.Ю., Герасимов И.Ф., Денежкин Б., Желтобрюхов С., Плеснева Л.П., Сухарникова А.В., Полежаева С.А., Левченко О.П., Ткач Е.В. și alții

Capitolul analizează legislația națională și internațională de profil, care subliniază importanța unui cadru legislativ armonizat, capabil să răspundă complexității fenomenului.

Contribuțiile doctrinare menționate subliniază importanța integrării rezultatelor cercetărilor internaționale cu realitățile naționale, oferind astfel un fundament solid pentru dezvoltarea unor metodici criminalistice adaptate specificului investigării organizării migrației ilegale.

Capitolul II „*Caracteristica criminalistică a organizării migrației ilegale și circumstanțele care necesită a fi dovedite*”, constituie un pilon central al cercetării, oferind o analiză amplă a caracteristicilor criminalistice ale organizării migrației ilegale. Prin structurarea pe teme esențiale, de la metodele de pregătire, comitere și disimulare a infracțiunii, la mediul și subiecții implicați, capitolul evidențiază complexitatea fenomenului și necesitatea unor abordări investigative adaptate noilor realități.

În acest capitol este abordată problematica investigării organizării migrației ilegale ca un fenomen complex, cu implicații semnificative asupra economiei și securității naționale. Aceasta contribuie la dezvoltarea unor sectoare necontrolate ale economiei și este adesea asociată cu activități infracționale precum contrabanda și traficul de persoane. Infracțiunile de organizare a migrației ilegale se caracterizează printr-o latență ridicată, ceea ce complică identificarea și investigarea acestora. Aceste activități sunt planificate minuțios, implicând recrutarea de complici și măsuri de disimulare, ceea ce sugerează existența unor rețele infracționale bine organizate.

Capitolul pune în evidență cadrul legislativ din Republica Moldova, care include Legea privind regimul străinilor, prevederile Codului penal etc. De asemenea, sunt analizate standardele internaționale, cum ar fi Convenția ONU împotriva criminalității transnaționale organizate. Se subliniază că legislația națională necesită actualizări pentru a răspunde provocărilor generate de noile metode tehnologice și caracterul transnațional al migrației ilegale. Capitolul încheie cu propuneri practice pentru îmbunătățirea metodologiei criminalistice: *dezvoltarea unei metodologii moderne* – investigarea infracțiunilor de migrație ilegală trebuie să includă tehnici avansate pentru colectarea probelor digitale și analiza fluxurilor financiare; *instruirea investigatorilor* – autoritățile trebuie să fie echipate cu cunoștințele și tehnologiile necesare pentru a combate noile metode infracționale; *creșterea cooperării internaționale* – schimbul de informații și colaborarea între state sunt esențiale pentru destructurarea rețelelor criminale.

Capitolul II oferă o imagine detaliată asupra organizării migrației ilegale, evidențiind caracterul dinamic și complex al acestui fenomen. Prin abordarea sa interdisciplinară, capitolul contribuie la dezvoltarea unei metodologii criminalistice adaptate realităților actuale, necesare pentru investigarea eficientă a migrației ilegale organizate.

Capitolul III, intitulat „*Aspecte criminalistice ale descoperirii și cercetării infracțiunilor privind organizarea migrației ilegale*”, reprezintă o sinteză amplă a metodelor și strategiilor criminalistice utilizate pentru identificarea și investigarea infracțiunilor privind organizarea migrației ilegale. Acesta combină analiza legislației aplicabile, evaluarea practicilor investigative și propuneri pentru optimizarea procesului penal, având în vedere specificul fenomenului infracțional și provocările curente. Acest capitol cuprinde următoarele subiecte: 3.1. Particularitățile depistării indicilor infracțiunii și începerii urmăririi penale în cazul comiterii infracțiunii de organizare a migrației ilegale; 3.2. Particularitățile efectuării audierilor și confruntărilor la cercetarea infracțiunii de organizare ilegală a migrației; 3.3. Cercetarea la fața locului, cercetarea (examinarea) obiectelor și documentelor, percheziția și ridicarea în cazurile de investigarea a infracțiunii de organizare a migrației ilegale; 3.4. Prezentarea spre recunoaștere și verificarea declarațiilor la locul infracțiunii în cazurile de investigare a infracțiunilor de organizare a migrației ilegale; 3.5. Folosirea cunoștințelor speciale, dispunerea și efectuarea măsurilor speciale de investigații la cercetarea organizării migrației ilegale; 3.6. Concluzii la Capitolul 3.

Capitolul abordează aspectele criminalistice esențiale în descoperirea și cercetarea infracțiunilor legate de organizarea migrației ilegale, se discută particularitățile depistării indicilor infracțiunii și inițierii urmăririi penale, subliniind complexitatea acestor procese. Cercetarea se concentrează pe specificul audierilor și confruntărilor, evidențiind tehnici necesare pentru obținerea de informații

relevante, sunt analizate așa acțiuni de urmărire penală cum ar fi cercetarea la fața locului, inclusiv examinarea obiectelor și documentelor, precum și perchezițiile, care sunt cruciale pentru colectarea probelor, prezentarea spre recunoaștere și verificarea declarațiilor, esențiale pentru clarificarea circumstanțelor infracțiunii. La fel în acest capitol se discută despre utilizarea cunoștințelor speciale și aplicarea măsurilor speciale de investigație, care sunt vitale pentru descoperirea rețelelor infracționale preocupate de organizarea migrației ilegale.

3.1. *Particularitățile depistării indicilor infracțiunii și începerii urmăririi penale în cazul comiterii infracțiunii de organizare a migrației ilegale.* Paragraful analizează procedurile utilizate pentru identificarea semnelor inițiale ale organizării migrației ilegale, evidențiind necesitatea utilizării informațiilor provenite din diverse surse, inclusiv sesizări, mărturii și rapoarte anonime. Este subliniată dificultatea depistării rapide a acestor infracțiuni, având în vedere natura lor transnațională și caracterul ascuns al rețelelor infracționale. Se propune crearea unor mecanisme mai eficiente pentru evaluarea sesizărilor inițiale și stabilirea unor termene clare pentru începerea urmăririi penale, inclusiv o prelungire justificată a termenului de examinare a materialelor de constatare la 60 de zile.

3.2. *Particularitățile efectuării audierilor și confruntărilor la cercetarea infracțiunii de organizare ilegală a migrației.* Paragraful subliniază rolul central al declarațiilor martorilor, migranților și organizatorilor în stabilirea circumstanțelor esențiale ale cazurilor. Tactica audierii trebuie să țină cont de vulnerabilitatea migranților, care pot fi intimidați sau manipulați de organizatori. Migranții ilegali sunt adesea reticenți în a colabora, temându-se de consecințele juridice sau de represalii. Declarațiile acestora sunt deseori incomplete sau contradictorii. Confruntarea este analizată ca un mijloc eficient de clarificare a divergențelor și consolidare a probelor. Paragraful recomandă pregătirea minuțioasă a investigatorilor pentru această etapă, incluzând utilizarea unor tehnici psihologice specifice.

3.3. *Cercetarea la fața locului, cercetarea (examinarea) obiectelor și documentelor, percheziția și ridicarea în cazurile de investigarea a infracțiunii de organizare a migrației ilegale.* Paragraful tratează cuprinzător aspectele legate de investigarea infracțiunii de organizare a migrației ilegale prin intermediul cercetărilor la fața locului, examinarea obiectelor și documentelor, percheziții și ridicări. Este subliniată importanța acestor acțiuni procesuale pentru colectarea de probe și stabilirea circumstanțelor necesare unei investigații eficiente.

Cercetarea la fața locului este considerată o acțiune procesuală crucială, având rolul de a fixa locul exact al comiterii infracțiunii, urmele existente, traseul utilizat și mijloacele implicate. Exemplul analizat prezintă un caz în care cercetarea imediată a locului a permis identificarea locației traversării ilegale și obținerea probelor relevante. Se recomandă utilizarea metodelor moderne de

documentare, precum înregistrările video și fotografiile, care pot completa procesul-verbal și pot fi utilizate pentru verificarea ulterioară a declarațiilor.

Examinarea obiectelor și documentelor. Accentul este pus pe analiza documentelor, precum contracte de muncă, vize, permise de ședere sau alte acte false. Acestea oferă indicii privind implicarea suspectilor. Examinarea fizică detaliată a obiectelor și documentelor descoperite poate evidenția falsificări, completări sau deteriorări care indică activități ilegale.

Percheziția și ridicarea. În majoritatea cazurilor, perchezițiile se efectuează la locuințele suspectilor, sedii de companii implicate sau locații temporare unde migrații sunt găzduiți. Au fost descrise exemple relevante, cum ar fi depistarea unui grup de migrați și a membrilor unui grup criminal organizat într-un apartament, ceea ce a dus la obținerea de probe suplimentare. Ridicările de documente, echipamente informatice sau alte obiecte relevante joacă un rol esențial în reconstrucția modului de operare a rețelelor infracționale.

Particularități tactice: este importantă planificarea detaliată și implicarea specialiștilor în timpul acțiunilor de cercetare și percheziție. Se evidențiază utilizarea perimetrelor de securitate, pentru a preveni evadarea migraților sau distrugerea probelor.

Paragraful include analize ale unor cazuri concrete, cum ar fi utilizarea hotelurilor pentru cazarea migraților sau descoperirea unor mijloace de transport folosite în traficul persoanelor. Aceste exemple subliniază importanța acțiunilor procesuale bine coordonate. Analiza detaliată a cercetării la fața locului, a examinării documentelor și a altor acțiuni procesuale oferă un cadru comprehensiv pentru investigarea eficientă a infracțiunii de organizare a migrației ilegale, relevând atât provocările, cât și soluțiile posibile în acest domeniu.

3.4. Prezentarea spre recunoaștere și verificarea declarațiilor la locul infracțiunii în cazurile de investigare a infracțiunilor de organizare a migrației ilegale. Paragraful respectiv analizează rolul și relevanța unor proceduri procesuale specifice în investigarea infracțiunilor de organizare a migrației ilegale, punând accent pe două aspecte fundamentale: prezentarea persoanei spre recunoaștere și verificarea declarațiilor la locul infracțiunii.

Prezentarea persoanei spre recunoaștere. Această acțiune procesuală și de tactică criminalistică reprezintă un instrument esențial pentru identificarea participanților la infracțiune, fie că este vorba despre organizatori, complici sau alte persoane implicate. Prezentarea persoanei poate avea loc în mod direct („pe viu”), prin intermediul fotografiilor sau al transmisiunilor video. În cazul migrației ilegale, martorii sau migrații sunt adesea temători, ceea ce face ca metodele indirecte să fie preferate. Este menționat că această procedură a fost utilizată în 31,8% din cazurile analizate, ceea ce indică frecvența sa relativ ridicată. Eficiența prezentării depinde de pregătirea martorilor și de protecția acor-

dată acestora. Temerea martorilor de represalii din partea organizatorilor sau a rețelelor criminale reduce adesea fiabilitatea identificărilor. Aceasta necesită o pregătire minuțioasă din partea investigatorilor, precum și implementarea unor măsuri de siguranță, cum ar fi protecția identității. Autorii vin cu unele recomandări: utilizarea unor tehnici avansate, cum ar fi recunoașterea facială digitală; implicarea unor psihologi în procesul de prezentare pentru a reduce stresul martorilor; asigurarea unui mediu sigur pentru martori, astfel încât aceștia să ofere identificări precise și fără rețineri.

Verificarea declarațiilor la locul infracțiunii. Această acțiune procesuală și de tactică criminalistică este esențială pentru confirmarea și validarea declarațiilor oferite de martori, victime sau suspecți. Este utilizată în aproximativ 18% dintre cazurile analizate, demonstrând o aplicabilitate mai restrânsă, dar extrem de valoroasă în investigarea cazurilor complexe. Acțiunea este utilizată pentru a confrunta declarațiile cu realitatea fizică, identificând inconsecvențe sau confirmând aspectele relatate. În cazurile de migrație ilegală, această metodă poate include verificarea punctelor de trecere a frontierei, locațiile folosite pentru cazare sau ascundere și traseele utilizate de migranți. Autorii recomandă utilizarea tehnologiilor moderne, precum hărți digitale, înregistrări video și fotografii, pentru a completa procesul de verificare. Aceasta permite investigatorilor să stabilească detalii precise, cum ar fi locurile de ascundere a migranților sau rutele exacte folosite pentru transport.

Autorii recomandă și introducerea unei pregătiri speciale pentru investigatorii care participă la astfel de verificări, pentru a asigura o evaluare riguroasă și imparțială, precum și utilizarea tehnologiei GPS și a dronelor pentru reconstituirea traseelor migranților.

Paragraful identifică mai multe provocări în aplicarea acestor acțiuni procesuale și de tactică criminalistică, inclusiv temerile martorilor, utilizarea tehnologiilor avansate de către rețelele infracționale și lipsa resurselor umane și tehnologice adecvate. În acest sens, sunt propuse următoarele soluții: crearea unui cadru legislativ mai clar pentru utilizarea probelor tehnologice, instruirea continuă a personalului implicat în investigarea migrației ilegale, consolidarea cooperării internaționale pentru schimbul de bune practici și resurse.

3.5. Folosirea cunoștințelor speciale, dispunerea și efectuarea măsurilor speciale de investigații la cercetarea organizării migrației ilegale. Paragraful analizează importanța utilizării cunoștințelor speciale și măsurilor speciale de investigație în investigarea infracțiunilor legate de organizarea migrației ilegale. Aceste măsuri sunt fundamentale pentru stabilirea faptelor, identificarea participanților și obținerea probelor necesare pentru tragerea la răspundere penală.

Sunt evidențiate lacunele legislative care limitează aplicarea unitară a măsurilor speciale în cazurile de migrație ilegală. Propunerea principală vizează

extinderea cadrului normativ pentru a permite aplicarea măsurilor speciale în toate cazurile relevante. Se subliniază necesitatea de adaptare continuă la noile metode infracționale, inclusiv utilizarea tehnologiilor moderne de comunicație și criptovalute, care complică procesele de investigație. Autorii recomandă ajustarea cadrului normativ prin extinderea termenelor pentru investigarea inițială și clarificarea competențelor organelor implicate. De asemenea, se propune introducerea unor reglementări speciale pentru investigarea utilizării criptovalutelor în context infracțional. Capitolul III evidențiază complexitatea investigării infracțiunilor privind organizarea migrației ilegale, subliniind necesitatea unei metodologii adaptate noilor realități tehnologice și sociale. Prin analiza detaliată a procesului investigativ și formularea unor propuneri concrete, acest capitol oferă soluții practice pentru eficientizarea și modernizarea abordării criminalistice în acest domeniu.

Capitolul IV, intitulat „*Cooperarea organelor de aplicare a legii și altor instituții la investigarea infracțiunii de organizare a migrației ilegale*”, reprezintă un alt pilon esențial al lucrării, axându-se pe rolul crucial al cooperării interinstituționale și internaționale în investigarea infracțiunilor de organizare a migrației ilegale. Acest capitol integrează multiple perspective legislative, operaționale și strategice, evidențiind importanța unei abordări coordonate și integrate în combaterea acestui fenomen.

Capitolul începe prin analiza detaliată a cooperării între instituțiile naționale, subliniind faptul că succesul investigațiilor depinde de implicarea activă și coordonată a mai multor entități, inclusiv: Poliția de frontieră – responsabilă de monitorizarea punctelor de trecere și identificarea încercărilor de traversare ilegală; Inspectoratul General pentru Migrațiune – implicat în verificarea legalității statutului migranților și a documentelor acestora; Agențiile de expertiză – asigură analiza documentelor, identificarea falsurilor și examinarea probelor tehnice.

Capitolul identifică obstacolele întâmpinate în cooperarea națională, cum ar fi: lipsa unui sistem centralizat de schimb de informații în timp real; supraîncărcarea instituțiilor cu cazuri complexe, ceea ce duce la întârzieri în procesul investigativ; necesitatea clarificării atribuțiilor fiecărei instituții pentru evitarea suprapunerilor sau conflictelor de competență. În acest sens, autorii vin cu următoarele recomandări: crearea unui centru național de coordonare a investigațiilor legate de migrația ilegală și dezvoltarea unor protocoale clare pentru schimbul de informații între instituțiile implicate.

Un aspect fundamental al capitolului este dedicat cooperării internaționale, având în vedere caracterul transnațional al migrației ilegale. Rețelele criminale operează dincolo de granițe, utilizând rute complexe și tehnologii avansate pentru a evita detectarea. Capitolul analizează: rolul organizațiilor internaționale, precum Europol și Interpol, în facilitarea schimbului de informații și în coor-

donarea acțiunilor comune între state; instrumentele juridice internaționale, cum ar fi convențiile ONU și acordurile bilaterale, care asigură cadrul legal pentru cooperare; studiile de caz care evidențiază succesul unor operațiuni internaționale complexe datorită colaborării eficiente; se evidențiază că, în lipsa unei colaborări bine organizate între state, rețelele criminale își pot adapta rapid strategiile pentru a exploata vulnerabilitățile din cadrul legislativ sau operațional al unui stat.

Autorii propun: crearea unor grupuri operative comune între statele vecine, în special cu Ucraina și România, pentru a monitoriza și combate rețelele transfrontaliere; armonizarea legislației naționale cu standardele europene pentru facilitarea cooperării internaționale.

Capitolul evidențiază o serie de deficiențe în legislația națională care limitează eficiența investigațiilor. Printre aceste lacune se numără: lipsa unor reglementări clare privind utilizarea tehnologiilor moderne în investigații; absența unor sancțiuni eficiente pentru persoanele implicate în facilitarea migrației ilegale; inexistența unui cadru legislativ adaptat utilizării criptomonedelor, o metodă frecvent folosită de rețelele infracționale pentru finanțare.

Sunt propuse modificări legislative care includ reglementarea explicită a măsurilor speciale de investigații, precum interceptările comunicațiilor digitale și analiza fluxurilor financiare.

Un alt aspect important al capitolului este analiza cazurilor concrete de organizare a migrației ilegale, care ilustrează complexitatea fenomenului și importanța cooperării interinstituționale. Aceste studii de caz demonstrează că: lipsa unei colaborări eficiente poate duce la eșecul investigațiilor, cooperarea internațională poate avea un impact semnificativ asupra destructurării rețelelor infracționale.

Capitolul IV subliniază că investigarea infracțiunilor de organizare a migrației ilegale necesită o coordonare bine structurată atât la nivel național, cât și internațional. Prin utilizarea cunoștințelor speciale, armonizarea legislației și adoptarea unor strategii moderne, autoritățile pot crește semnificativ eficiența procesului de combatere a acestui fenomen. Propunerile legislative și operaționale incluse în capitol oferă soluții concrete pentru depășirea provocărilor actuale, subliniind necesitatea unui efort colectiv în lupta împotriva migrației ilegale.

CONCLUZII GENERALE ȘI RECOMANDĂRI

Rezultatele științifice obținute în urma elaborării prezentei cercetări constau în:

a) *determinarea nivelului de investigare a infracțiunilor legate de organizarea migrației ilegale.* Cercetarea a evidențiat complexitatea acestui fenomen și a identificat lacunele în practicile actuale de investigare, punând bazele unor abordări îmbunătățite pentru investigarea eficientă a acestor infracțiuni;

b) *fundamentarea științifică a conținutului caracteristicii criminalistice privind organizarea migrației ilegale.* S-au elaborat elementele structurale ale caracteristicii criminalistice, incluzând metodele de pregătire, comitere și disimulare a infracțiunii, specificitatea mediului de săvârșire, precum și profilurile organizatorilor și migranților implicați;

c) *stabilirea circumstanțelor care stau la baza bănuielii rezonabile de comitere a infracțiunilor.* S-au determinat indicatorii specifici și semnele caracteristice care permit identificarea și documentarea activităților legate de organizarea migrației ilegale, asigurând temeuri clare pentru începerea urmăririi penale;

d) *identificarea situațiilor tipice de urmărire penală.* Au fost formulate tipologii distincte ale situațiilor întâlnite în investigarea infracțiunilor de organizare a migrației ilegale, stabilindu-se un set de acțiuni tactice adaptate pentru fiecare context investigativ;

e) *argumentarea algoritmilor de investigare criminalistică.* S-a elaborat un algoritm integrat pentru cercetarea infracțiunilor de organizare a migrației ilegale, care combină utilizarea măsurilor speciale de investigație, colectarea probelor și aplicarea tehnicilor avansate de monitorizare;

f) *îmbunătățirea mecanismelor de cooperare națională și internațională.* Cercetarea a identificat modalitățile prin care cooperarea între instituțiile naționale și organizațiile internaționale, precum Europol și Interpol, poate fi optimizată pentru investigarea eficientă a cazurilor transfrontaliere;

g) *formularea recomandărilor pentru creșterea eficienței procesului de investigare.* S-au propus soluții practice pentru îmbunătățirea cadrului legislativ, eficientizarea măsurilor de control la frontieră și utilizarea tehnologiilor avansate în investigarea organizării migrației ilegale;

h) *eficientizarea utilizării măsurilor speciale de investigație și a acțiunilor de urmărire penală.* Studiul a subliniat necesitatea extinderii aplicării măsurilor special de investigații, precum și efectuarea tactică corectă a acțiunilor procesuale pentru identificarea rețelelor infracționale și documentarea activităților acestora, contribuind la destructurarea organizațiilor criminale implicate în migrația ilegală.

Rezultatele obținute oferă un cadru teoretic și practic valoros, merit să îmbunătățească semnificativ procesul de investigare a organizării migrației ile-

gale și să sprijine organele de aplicare a legii în combaterea acestui fenomen complex și dinamic.

În urma cercetării realizate, au fost formulate concluzii generale și recomandări esențiale pentru perfecționarea metodicii de investigare a organizării migrației ilegale. Rezultatele acestui studiu doctoral evidențiază aspecte fundamentale care contribuie la eficientizarea procesului de investigare și la dezvoltarea unui cadru criminalistic adaptat noilor provocări.

Astfel, principalele **concluzii generale** care au rezultat din cercetare sunt următoarele:

1) Evaluarea stării actuale a infracționalității de organizare a migrației ilegale în Republica Moldova evidențiază un fenomen complex, influențat de factori geopolitici, economici și sociali, care continuă să evolueze în contextul actual marcat de instabilitate regională și globală. Cercetarea efectuată relevă o creștere semnificativă a numărului de cazuri de organizare a migrației ilegale, determinată în special de impactul conflictului din Ucraina, dar și de persistența fluxurilor migratorii din Asia și Africa. Tendințele actuale arată o profesionalizare și diversificare a rețelelor infracționale implicate, care utilizează metode sofisticate, inclusiv falsificarea documentelor, coruperea funcționarilor publici și exploatarea lacunelor legislative. De asemenea, utilizarea tehnologiilor moderne, cum ar fi criptomonede și aplicațiile de comunicare criptată, facilitează organizarea activităților ilegale la nivel transnațional, îngreunând identificarea și investigarea autorilor. Particularitățile infracționalității de organizare a migrației ilegale includ: implicarea unor rețele bine structurate, cu o distribuție clară a rolurilor; exploatarea vulnerabilităților migranților și a refugiaților, în special în contextul crizelor umanitare; cooperarea internațională insuficient coordonată, care afectează eficiența combaterii fenomenului; conexiuni evidente cu alte forme de criminalitate transnațională, cum ar fi traficul de persoane, traficul de droguri și spălarea banilor.

2) Elaborarea caracteristicii criminalistice a organizării migrației ilegale relevă o problemă complexă, influențată de factori geopolitici, economici și sociali. Cercetarea realizată evidențiază faptul că organizarea migrației ilegale în Republica Moldova prezintă trăsături distincte, reflectate în modalitățile de comitere, mediul infracțional și profilul subiecților implicați.

Modalitățile de pregătire, comitere și disimulare. Organizarea migrației ilegale implică un proces bine coordonat, în care fiecare etapă este planificată cu atenție pentru a minimiza riscurile de detectare: *pregătirea infracțiunii* – se utilizează platforme online pentru recrutarea migranților, falsificarea documentelor și stabilirea rutelor de tranzit. Rețelele criminale adoptă metode tehnologice avansate, cum ar fi aplicațiile criptate, pentru comunicare. Adesea, acestea corup funcționari publici sau utilizează companii aparent legale pentru a ascun-

de activitățile infracționale; *comiterea infracțiunii* – migrații sunt transportați prin zone izolate, rute maritime sau utilizând infrastructura de transport legală. Rețelele infracționale exploatează vulnerabilitățile sistemului de control la frontieră și lipsa coordonării internaționale pentru a-și desfășura activitățile; *disimularea infracțiunii* – organizatorii distrug documentele incriminatoare, folosesc identități false și efectuează tranzacții financiare anonime, inclusiv prin criptomonede. Aceștia își protejează activitățile prin măsuri conspirative, precum utilizarea codurilor criptate în comunicații.

Mediul de săvârșire a infracțiunilor. Migrația ilegală se desfășoară într-un mediu variat și complex, influențat de factori geografici, politici și tehnologici: *locațiile fizice* – frontierele internaționale, aeroporturile, porturile maritime și zonele rurale izolate sunt frecvent utilizate pentru tranzit. În aceste zone, infractorii exploatează lipsa echipamentelor de supraveghere și resursele limitate ale autorităților; *mediul virtual* – rețelele sociale, platformele online și aplicațiile criptate permit recrutarea migraților, coordonarea transportului și gestionarea tranzacțiilor financiare. Acest mediu anonim complică procesul de identificare a autorilor infracțiunilor; *factori geopolitici* – conflictele armate, precum cel din Ucraina, creează fluxuri migratorii masive, iar Republica Moldova devine o zonă de tranzit importantă. Instabilitatea politică și economică din alte regiuni accentuează această tendință.

Caracteristica criminalistică a subiecților. Subiecții implicați în organizarea migrației ilegale sunt diversificați și prezintă profiluri diferite în funcție de rolul lor în rețea: *organizatorii* – aceștia sunt de obicei liderii rețelelor, coordonând toate etapele infracțiunii. Mulți dintre aceștia au cunoștințe juridice și logistice, utilizând lacunele legislative pentru a evita răspunderea penală; *complicii* – pot include funcționari publici corupți, șoferi, intermediari sau angajați ai companiilor care facilitează transportul sau obținerea documentelor necesare; *migrații* – aceștia provin din zone afectate de conflicte, sărăcie sau instabilitate politică. Sunt adesea exploatați financiar, plătind sume considerabile pentru a ajunge în țările de destinație.

3) Cercetarea evidențiază faptul că depistarea promptă a bănuiei rezonabile de către organele de constatare și sesizarea rapidă a organelor de urmărire penală sunt esențiale pentru eficientizarea investigațiilor și administrarea probatoriului. Începutul urmăririi penale este caracterizat de o serie de particularități, care influențează în mod direct calitatea și rapiditatea procesului de investigare. Un element distinctiv este faptul că bănuiala rezonabilă rezultă mai frecvent din actele de constatare realizate de organele de constatare decât din plângeri sau denunțuri, ceea ce reflectă latența acestor infracțiuni.

Pentru stabilirea bănuiei rezonabile și începerea urmăririi penale, este necesară o analiză complexă a următoarelor circumstanțe: *organizarea sosirii și șederii ilegale* (stabilirea modalităților de traversare a frontierei, identificarea

persoanelor implicate în facilitarea transportului, sursele de finanțare și rețelele de sprijin); *manifestarea intrării și șederii ilegale* (identificarea locului și momentului trecerii ilegale a frontierei, durata șederii și justificarea lipsei documentelor legale); *tranzitarea ilegală* (determinarea țării de origine, traseul parcurs, scopul tranzitului și verificarea documentației aferente); *stabilirea relațiilor infracționale* (identificarea complicilor, rețelelor criminale și legăturilor dintre migranți și organizatorii migrației ilegale).

Particularitățile care pot influența începerea urmăririi penale includ volumul mare de lucru, caracterul transfrontalier al infracțiunilor, lipsa de experiență a organului de constatare și a celui de urmărire penală și întârzierea sesizărilor.

4) Cercetarea a evidențiat cinci situații tipice de urmărire penală în investigarea organizării migrației ilegale: *reținerea în flagrant*; *reținerea unui suspect cu legături în grupuri criminale* (situațiile în care este identificat un bănuít suspectat de implicare în rețele infracționale, dar lipsesc informațiile complete despre ceilalți participanți); *identificarea migranților ilegali* (cazurile în care migranții sunt descoperiți fără documente legale, ceea ce conduce la investigarea persoanelor care au facilitat intrarea și șederea lor); *descoperirea activităților de falsificare a documentelor* (cazurile în care sunt identificați bănuíți sau grupări criminale specializate în falsificarea documentelor necesare migrației ilegale); *depistarea infracțiunilor conexe* (infracțiuni de organizare a migrației ilegale descoperite în timpul investigării altor fapte penale). Pentru fiecare dintre aceste situații, s-au elaborat algoritmi de acțiuni și măsuri ce necesită a fi efectuate.

5) Investigația organizării migrației ilegale în Republica Moldova evidențiază dificultăți semnificative de ordin juridic și organizatoric în cooperarea dintre organele de aplicare a legii, atât la nivel național, cât și internațional. Deficiențele normative, suprapunerile de competențe, lipsa clarității în atribuțiile de coordonare și lipsa unor protocoale standardizate de colaborare între instituțiile naționale creează vulnerabilități în desfășurarea eficientă a investigațiilor. Totodată, dificultățile de comunicare și coordonare între instituțiile naționale și internaționale afectează negativ rapiditatea și eficiența operațiunilor.

6) Cercetarea subliniază importanța desfășurării unor acțiuni de urmărire penală în investigarea organizării migrației ilegale, care, deși respectă principiile generale ale tacticii criminalistice, prezintă anumite particularități specifice:

Particularitățile efectuării audierilor și confruntărilor: aplicarea simultană a celor trei componente ale audierii (procesuală, tactică criminalistică și psihologie judiciară) este esențială pentru obținerea de rezultate relevante; metode precum conversația strategică, reducerea tensiunii, așteptarea, surprinderea cu întrebări neprevăzute și prezentarea bruscă a probelor sunt folosite pentru a obține declarații complete și veridice; dese ori ofițerul de urmărire penală nu are timpul necesar pentru etapa de pregătire a audierii, totuși, pregătirea pen-

tru această acțiune este esențială, cu definirea clară a subiectului, întocmirea unei liste de întrebări specifice și cunoașterea detaliată a cazului pentru a evita vulnerabilitățile în timpul audierii; migranții ilegali trebuie audiați rapid, deoarece există riscul sustragerii de la investigație sau expulzării; este necesară implicarea traducătorilor și obținerea de informații detaliate despre rutele de migrație, persoanele implicate și circumstanțele organizării migrației. *Migrantul ilegal este audiat pentru a stabili* motivele intrării ilegale în Republica Moldova, circumstanțele traversării frontierei, persoanele care au facilitat această intrare și acțiunile specifice desfășurate de acestea. Se evaluează durata și frecvența șederii în Moldova, scopul vizitelor anterioare, tipul documentelor utilizate, sursele de venit și activitățile desfășurate împreună cu alte persoane. De asemenea, se analizează acordurile încheiate, activitățile economice desfășurate, traseul parcurs până în Moldova, destinația finală a călătoriei și modul de traversare a graniței, inclusiv mijloacele de transport utilizate și sprijinul primit.

Cercetarea la fața locului în cazurile de organizarea migrației ilegale vizează stabilirea locului traversării frontierei, colectarea urmelor materiale (urme digitale, urme de pași, obiecte abandonate etc.), documentarea vizuală detaliată (fotografieri, filmare), examinarea vehiculelor și a compartimentelor ascunse, precum și descoperirea documentelor și obiectelor personale relevante. Se stabilește traseul migranților, locurile de cazare temporară și persoanele implicate.

Examinarea obiectelor și documentelor în cazurile de organizare a migrației ilegale implică verificarea indicilor generali și individuali (deteriorări, pete, decolorări, neconcordanțe între ștampile și fotografii) și a conținutului (date de identitate, erori gramaticale, diferențe caligrafice). Se analizează suporturi electronice (CD-uri, USB-uri), baze de date oficiale, răspunsuri de la autorități (Interpol, ambasade), rețele de socializare (profiluri, conexiuni, localizare), convorbiri telefonice (legături între suspecți, date GPS) și obiecte personale care pot oferi indicii despre traseul sau implicarea în activități ilegale.

Perchezițiile și ridicările de obiecte și documente sunt efectuate în domiciliile făptuitorilor sau locurile unde aceștia au viza de reședință, în locurile de muncă ale bănușilor sau sediile firmelor implicate în plasarea forței de muncă sau în activități turistice, în spații temporare de cazare (hoteluri, apartamente, case). *Obiecte și documente vizate pentru ridicare:* pașapoarte, permise de muncă, documente de ședere temporară, bilete de călătorie, chitanțe, registre contabile, contracte de muncă fictive, laptopuri, telefoane mobile, cartele SIM, hard diskuri, imprimante, sigilii, ștampile, consumabile tipografice, carduri de credit, chitanțe de transferuri de bani, registre de plăți și altele.

În baza concluziilor formulate, venim cu următoarele **recomandări și propuneri de lege ferenda**, în vederea îmbunătățirii metodicii de cercetare a organizării migrației ilegale:

1) Evoluția metodelor infracționale și caracterul transfrontalier al migrației ilegale impun o abordare mai flexibilă și extinsă a cadrului legislativ. Limitarea actuală a măsurilor speciale de investigație nu este suficientă pentru a face față complexității acestor infracțiuni, ceea ce ridică întrebări cu privire la logica legislatorului. În acest sens, este necesară o revizuire a articolelor 138, 138/4 alin. (4), 138/5 alin. (3), 138/10 și 138/11 ale CPP, astfel încât să permită dispunerea și efectuarea măsurilor speciale de investigații corespunzătoare și în cazul faptei prevăzute la art. 362/1 alin. (1) Cod penal. O astfel de extindere a măsurilor speciale ar oferi organelor de urmărire penală instrumentele necesare pentru a contracara eficient rețelele infracționale internaționale, întărind capacitatea statului de a asigura un proces de justiție echitabil și complet.

2) Se propune modificarea și completarea art. 273 Cod procedură penală și a art. 11 alin. (2) al Legii nr. 216/2003, astfel încât să reglementeze termenul de până la 60 de zile pentru stabilirea bănuielii rezonabile cu privire la infracțiune.

3) În cazul migranților ilegal, atunci când există temeiurile prevăzute în art. 109 alin. (3) CPP, recomandăm organului de urmărire penală să propună procurorului înaintarea demersului corespunzător judecătorului de instrucție pentru ca aceștia să fie audiați. Demersurile respective trebuie înaintate în termeni mai restrânși, deoarece multe victime (martori) se sustrag de la organul de urmărire penală, fug din Centrele de plasament temporar etc. Cel puțin, organul de urmărire penală să efectueze confruntări pentru a fi posibilă aplicarea art. 371 alin. (1) pct. 2) CPP. Pentru ca investigația să fie eficientă, propunem modificarea și completarea legii procesuale penale ca atunci când există temeiurile reglementate în art. 109 alin. (3) CPP, demersul respectiv să fie dispus în termen de 3 zile din momentul constatării temeiurilor vizate.

4) În vederea ne interpretării ambiguu a art. 118 CPP, propunem introducerea unei norme noi în legea procesuală penală, care se definească o nouă acțiune procesuală de sine stătătoare – examinarea obiectelor, documentelor (inclusiv cu date informatice) și a sit-urilor oficiale sau orice alt tip de adrese electronice. Astfel încât, examinarea să fie efectuată separat de examinarea în cadrul cercetării la fața locului, ridicării, percheziției etc.

5) Este recomandabil ca cercetarea la fața locului să fie realizată cu utilizarea înregistrării video, a tehnicii de supraveghere a frontierei de stat, deoarece aceasta permite nu doar documentarea mai completă și obiectivă, în dinamică, a desfășurării conținutului și rezultatelor acțiunii de urmărire penală, ci și utilizarea eficientă a materialelor obținute atât la analiza și evaluarea datelor disponibile, cât și la planificarea și desfășurarea versiunilor și acțiunilor corespunzătoare legate de verificarea acestora.

6) În cazuri specifice (de exemplu, când victimele au frică, teamă etc. de organizatorul infracțiunii) recomandăm modificarea și completarea legii pro-

cesuale penale întrucât prezentarea spre recunoaștere să fie efectuată prin intermediul transmisiunii televizate a imaginii. În același timp, este recomandabil ca atunci când anterior a fost efectuată măsura specială de investigații – culegerea de informații – prin intermediul fotorobotului și al altor metode ce oferă posibilitatea de a identifica cu o probabilitate sporită o persoană, prezentarea spre recunoaștere trebuie să fie efectuată, în special pe viu.

7) Totodată, cercetarea efectuată ne-a demonstrat că, termenul utilizat în denumirea Capitolului IX al Codului de procedură penală și cel utilizat în denumirea Legii nr. 371 din 01.12.2006 nu este unul corespunzător, din care motive propunem modificarea și completarea acestora prin substituirea cuvântului „asistență” cu cuvântul „cooperare”.

8) Pentru a îmbunătăți eficacitatea interacțiunii și cooperării în vederea constatării și investigării organizării migrației ilegale este necesar de a întreprinde și următoarele acțiuni:

- Consolidarea mecanismelor de cooperare interinstituțională – elaborarea de protocoale standardizate de colaborare între instituțiile naționale și internaționale, inclusiv cu poliția de frontieră, Inspectoratul General pentru Migrațiune și organismele internaționale relevante;

- Crearea echipelor mixte de investigație – în special pentru cazurile transfrontaliere, echipele ar trebui să includă ofițeri de urmărire penală, experți în migrație și reprezentanți ai altor state, facilitând schimbul rapid de informații și coordonarea acțiunilor operative;

- Digitalizarea procesului de cooperare – implementarea unor platforme electronice sigure pentru schimbul de date operative între instituții, reducând riscurile de întârziere și pierdere a informațiilor relevante.

Problema științifică importantă soluționată prin această cercetare constă în dezvoltarea unei metodici criminalistice eficiente pentru investigarea organizării migrației ilegale. Rezultatele obținute oferă soluții concrete, menite să îmbunătățească performanța organelor de urmărire penală, prin aplicarea unor instrumente și tehnici adaptate contextului actual. Contribuția acestei lucrări constă nu doar în analiza fenomenului, ci și în oferirea unor direcții practice pentru implementarea unei strategii eficiente de combatere a migrației ilegale, adaptate atât contextului național, cât și celui internațional.

Sugestii privind potențialele direcții viitoare de cercetare: 1) metodica investigării infracțiunii de organizare a migrației ilegale în spațiul cibernetic; 2) dezvoltarea metodelor tehnologice avansate în investigarea migrației ilegale; 3) cooperarea internațională și europeană privind combaterea infracțiunii de organizare a migrației ilegale; 4) gestionarea crizelor și a fluxurilor migratorii masive; 5) impactul socio-economic al migrației ilegale asupra securității naționale; 6) rolul criminalisticii în protecția drepturilor omului în cazurile de migrație ilegală.

BIBLIOGRAFIE:

1. Acord bilateral între Republica Moldova și Bosnia și Herțegovina privind asistența juridică reciprocă în materie civilă și penală, semnat la Chișinău la 19.06.2012. Ratificat prin Legea nr. 33-XVI din 14.04.2005. Publicat în Monitorul Oficial nr. 139-143 din 05.06.2015;

2. Acord de cooperare pentru prevenirea și combaterea infracționalității transfrontaliere, adoptat la București, la 26.05.1999. Ratificat prin Hotărârea Parlamentului nr.670-XIV din 11.11.99. Publicată în ediția oficială „Tratate internaționale”, 2001, volumul 27, pag. 91. În vigoare pentru Republica Moldova din 01.02.2000;

3. Acord de lucru privind cooperarea dintre Parchetul European și Procuratura Generală a Republicii Moldova, încheiat la 13.07.2022, la Chișinău. Disponibil: https://www.eppo.europa.eu/sites/default/files/2022-07/Signed%20WA%20between%20EPP0%20and%20GPO%20of%20Moldova_RO_0.pdf [accesată: 12.07.2023];

4. Acord între Republica Moldova și Republica Turcia cu privire la asistența juridică în materie civilă, comercială și penală, semnat la Ankara la 22.05.1996. În vigoare din 23.02.2001. Ratificat prin Hotărârea Parlamentului nr. 1017-XIII din 03.12.1996. Publicat în ediția oficială „Tratate internaționale”, 2002, volumul 29, pag. 355;

5. Acord privind colaborarea între Guvernele statelor-membre GUUAM în domeniul combaterii terorismului, crimei organizate și altor tipuri de crime grave. Semnat la Ialta la 20.07.2002. În vigoare din 19.09.2007. Aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 990 din 03.09.2007. Publicat în ediția oficială „Tratate internaționale”, 2009, volumul 43, pag. 264;

6. Acordul de colaborare a statelor-membre ale Comunității Statelor Independente în lupta cu criminalitatea, încheiat la Moscova la 25.11.1998. Aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 794 din 08.08.2001. Publicată în ediția oficială „Tratate internaționale”, 2006, volumul 37, pag. 170. În vigoare pentru Republica Moldova din 22.08.2001;

7. Acordul dintre guvernele statelor-membre ale Comunității Statelor Independente privind schimbul de informații în domeniul luptei cu criminalitatea, semnat la Astana la 22.05.2009. Aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 82 din 08.02.2016. Publicat în Monitorul Oficial nr. 44-48/181 din 26.02.2016;

8. Acordul privind colaborarea în sfera însoțirii speciale a activității operative de investigații, încheiat la Moscova la 18.12.1998. Aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 778 din 19.08.1999;

9. Acordul privind colaborarea statelor-membre ale Comunității Statelor Independente în lupta cu migrația ilegală, semnat la Moscova la 06.03.1998. Ra-

tificat prin Legea Republicii Moldova nr.890-XV din 28.02.2002;

10. Al doilea Protocol adițional la Convenția europeană de extrădare din 17.03.1978. Ratificat prin Legea nr.270-XV din 21.06.2001;

11. Al treilea Protocol la Convenția europeană de extrădare din 12.04.2013. Monitorul Oficial nr.411-420/687 din 24.11.2017. Protocolul ratificat prin Legea nr. 214 din 20.10.2017;

12. Alexe Iris, Păunescu Bogdan (coordonatori), Studiu asupra fenomenului imigrației în România. integrarea străinilor în societatea românească, Fundația SOROS România, 2011, p. 33-34. Disponibil: https://arps.ro/documente/studiu_privind_fenomenul_imigratiei.pdf [accesată: 07.06.2024]. 419 p. ISBN 978-973-0-10715-9;

13. Bercheșan Vasile, Cercetarea penală (Criminalistică – teorie și practică), Îndrumar complet de cercetare penală. Editura și tipografia ICAR, București, 2002, 420 p.;

14. Buzev A., Cebotari S. Migrația ilegală – factor de amenințare a securității Republicii Moldova, Moldoscopie, 2019, nr.1 (LXXXIV);

15. Carta de la Ialta a GUUAM, semnată la 07.06.2001 de către Republica Azerbaidjan, Georgia, Republica Moldova, Republica Uzbekistan și Ucraina. Ratificată prin Legea Republicii Moldova nr. 24-XVI din 14.04.2005;

16. Cicală Alexandru, Particularitățile măsurii speciale de investigații „Urmărirea vizuală”, în: Revista Națională de Drept nr. 3(245)/2021/ISSN 1811-0770/ISSNe 2587-411x, pp. 49-56;

17. Ciopraga Aurel, Tratat de tactică criminalistică, Editura Gama, Iași, 1996, 481 p. ISBN: 973-95120-2-X.

18. Cojocaru Ion, Analiza juridico-penală a organizării migrației ilegale, Teză de doctor în drept, Chișinău, 2023. Disponibilă: https://anacec.md/files/Cojocari-teza_0.pdf [accesată: 09.08.2024];

19. Convenția de cooperare polițienească pentru Europa de Sud-Est, realizată la Viena la 05.05.2006. În vigoare din iulie 2008. Ratificată prin Legea nr. 5-XVI din 07.02.2008. Publicat în ediția oficială „Tratate internaționale”, 2009, volumul 43, pag. 4;

20. Convenția europeană de asistență juridică în materie penală, semnată la Strasbourg la 20.04.1959. Ratificată prin Hotărârea Parlamentului nr.1332-XIII din 26.09.1997. Publicată în ediția oficială „Tratate internaționale”, 1999, volumul 14, pag. 71;

21. Convenția europeană de extrădare din 13.12.1957, adoptată la Paris, intrată în vigoare la 28.04.1960. Ratificată prin Hotărârea Parlamentului nr.1183-XIII din 14.05.1997. Publicată în ediția oficială „Tratate internaționale”, 1998, volumul 1, pag. 318;

22. Convenția Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale

organizate, adoptată la New York la 15.11.2000. Ratificată prin Legea Republicii Moldova nr. 15-XV din 17.02.2005. Publicată în ediția oficială „Tratate internaționale”, 2006, volumul 35, pag. 333. În vigoare pentru Republica Moldova din 16.10.2005;

23. Doraș Simion, *Criminalistica, Volumul II, Elemente de tactică*, Editura Tipografia Centrală, Chișinău, 1999, (281 p. ISBN: 5376020169);

24. Gheorghiuță Mihai, *Caracteristica și modelul criminalistic al infracțiunilor* Revista „Avocatul poporului”, nr.1-2, 2012. p.11-14;

25. Gheorghiuță Mihail, *Tratat de criminalistică*. Chișinău, Editura „Tipografia Centrală”, 2017, 872 p. ISBN: 978-9975-53-834-3;

26. Gina-Aurora Necula, *Caracteristică criminalistică a organizării migrației ilegale*, LEGEA ȘI VIAȚA, Publicație științifico-practică, Ediție specială, 2023, p. 88. (https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/88-93_46.pdf);

27. Glavan Boris, *Abordări conceptuale privind activitatea specială de investigații în condițiile statului de drept*, Teză de doctor habilitat în drept, Chișinău, 2024. Disponibilă: <https://anec.md/files/Glavan-tezaDH.pdf> [accesată: 02.08.2024];

28. *Global Compact for Safe, Orderly and Regular Migration*, Resolution adopted by the General Assembly on 19 December 2018. <https://documents.un.org/doc/undoc/gen/n18/451/99/pdf/n1845199.pdf> [accesată: 21.01.2025];

29. Hotărârea cu privire la Regulamentul bazei de date generale cu privire la migrații ilegali și persoanele, cărora intrarea în statele-membre ale Acordului de colaborare a statelor-membre ale CSI în lupta cu migrația ilegală este interzisă în conformitate cu legislația națională în vigoare, și ordinea schimbului de informații privind migrația ilegală, semnată la Moscova la 25.01.2000. Publicată în ediția oficială „Tratate internaționale”, 2006, volumul 37, pag. 316. În vigoare pentru Republica Moldova din 25.01.2000;

30. Hotărârea Guvernului nr. 808 din 23.11.2022 cu privire la aprobarea Programului privind gestionarea fluxului migrațional, azilului și integrării străinilor pentru anii 2022-2025. Publicat: 19.01.2023 în Monitorul Oficial Nr. 10-12 art. 21;

31. *Introduction to Trafficking in Persons and the Smuggling of Migrants. Training module for police officers of the united nations multidimensional integrated stabilization mission in Mali*. United Nations Office on Drugs and Crime, Vienna, 2020, 52 p. Disponibil: https://www.unodc.org/documents/human-trafficking/2020/UNODC_-_Training_Manual_on_TIP_-_SOM_for_MINUSMA_UNPOL.pdf [accesată: 27.06.2024].

32. Jitariuc V., Năstas A., *Caracteristica criminalistică a infracțiunilor informative*, Revista Română de Criminalistică Numărul 4/2022;

33. Lapatnikov M. V., *Procedural and forensic aspects of excitation and*

investigation of criminal illegal immigration. Legal Science and Practice: Bulletin of the Nizhny Novgorod Academy of the Ministry of Internal Affairs of Russia, p.102-108;

34. Larionov I. A., The situation of crimes in the sphere of illegal migration and its mainstreaming in the preparation of interrogations of suspected (accused), Bulletin of the Ufa Law Institute of the Ministry of Internal Affairs of Russia., 2019. P. 74-80.;

35. Legea nr. 113 din 28.05.2015 pentru ratificarea Acordului de cooperare dintre Republica Moldova și Eurojust. Publicat: 19.06.2015 în Monitorul Oficial Nr. 150-159 art. 319;

36. Legea nr. 15 din 17-02-2005 pentru ratificarea Convenției Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate. Publicat: 04-03-2005 în Monitorul Oficial Nr. 36-38 art. 122. Versiune în vigoare din data 01.10.2012, în baza modificărilor prin LP120 din 25.05.12, MO103/29.05.12 art. 353;

37. Legea nr. 17 din 17.02.2005 pentru ratificarea Protocolului privind prevenirea, reprimarea și pedepsirea traficului de persoane, în special al femeilor și copiilor, adițional la Convenția Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate Publicat : 04.03.2005 în Monitorul Oficial Nr. 36-38 art. 126;

38. Legea Nr. 200 din 16.07.2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova. Publicat: 24-09-2010 în Monitorul Oficial Nr. 179-181 art. 610;

39. Legea Nr. 269 din 09-11-1994 cu privire la ieșirea și intrarea în Republica Moldova. Publicat: 26-01-1995 în Monitorul Oficial Nr. 6 art. 54;

40. Legea nr. 270 din 18.12.2008 privind azilul în Republica Moldova. Publicat: 13.03.2009 în Monitorul Oficial Nr. 53-54 art. 145;

41. Legea nr. 283 din 28.12.2011 cu privire la Poliția de Frontieră. Publicat: 20.04.2012 în Monitorul Oficial Nr. 76-80 art. 245;

42. Mircea Ion, Criminalistica, Ediția a II-a, Editura Lumina Lex, București, 2010, 352 p.

43. Necula Gina Aurora, Caracteristică criminalistică a organizării migrației ilegale. În volumul conferinței internaționale „Prevenirea și combaterea criminalității: probleme, soluții și perspective”, Chișinău, Moldova, 18 mai 2023, Academia „Ștefan cel Mare“ a MAI al Republicii Moldova. Ediția 5, Chișinău, 2023, CZU: 343.34, pag. 88-93, ISSN: 2587-4365;

44. Necula Gina Aurora, Crime Scene Investigation, Objects and Documents Sampling, Search and Evidence Collection During Investigation of the Smuggling of Migrants Offence = Cercetarea la fața locului, cercetarea obiectelor și documentelor, percheziția și ridicarea în cazurile de investigarea a infracțiunii de organizare a migrației ilegale, în LEGEA ȘI VIAȚA, nr. 3/2024, CZU 343.98:343.3, DOI 10.5281/zenodo.14650683, iulie-septembrie 2024, p.79-

98, https://academy.police.md/wp-content/uploads/2025/01/p_79-98.pdf/;

45. Necula Gina Aurora, Ostavciuc Dinu, Approaches on the Quality of Life. Cross-Border Perspectives, cap. „International Legal Assistance in Criminal Matters Relating to the Investigation of Illegal Migration”, pag. 335-368 ISBN Print 10, ISBN Print 13: 978-3-949607-34-9, URL: <https://www.cceol.com/search/book-detail?id=1250570>;

46. Necula Gina Aurora, Peculiarities in Crime Scene Identification of Actors and Confrontation of Statements during Migrant Smuggling Investigations, în ACROSS Vol 8 No 4 (2024): Law and Litigation in the EU and the Candidate States, Published: 2024-03-28, pag. 63-69, Vol 8 No 4 (2024): Law and Litigation in the EU and the Candidate States | ACROSS;

47. Necula Gina Aurora, Specific factors in detecting illegal immigration: elements of the offense and the initiation of criminal prosecution. În volumul conferinței internaționale „Prevenirea și combaterea criminalității: probleme, soluții și perspective”, Chișinău, Moldova, 25 aprilie 2024, Academia „Ștefan cel Mare” a MAI al Republicii Moldova, Ediția 6, Chișinău, 2024, CZU: 343.12, Pag. 167-174, ISSN: 2587-4365.

48. Necula Gina Aurora, Specific Features of the Debriefing and Confrontation in Migrant Smuggling Investigations, în ACROSS Vol 8 No 4 (2024): Law and Litigation in the EU and the Candidate States, Published: 2024-03-28, pag. 70-80, Vol 8 No 4 (2024): Law and Litigation in the EU and the Candidate States | ACROSS;

49. Necula Gina-Aurora, The particulars of detecting the elements of the crime and initiating criminal prosecution in the case of committing the crime of organizing illegal migration (Specific factors in detecting illegal immigration: elements of the offense and the initiation of criminal prosecution), Publicație științifico-practică, Legea și Viața, ediție specială, 2024. Disponibilă: https://www.academy.police.md/wp-content/uploads/2024/06/Conferinta_internatio-nala_LV_editie_speciala_24_06_2024.pdf [accesată: 03.09.2024];

50. Online Edition - Basic Training Manual on Investigating and Prosecuting the Smuggling of Migrants. United Nations. Disponibil: <https://www.unodc.org/unodc/en/human-trafficking/migrant-smuggling/electronic-basic-training-manual-on-investigating-and-prosecuting-smuggling-of-migrants.html> [accesată: 14.08.2024].

51. Osoianu Tudor, Ostavciuc Dinu, Odagiu Iurie, Rusnac Constantin, Tactica acțiunilor de urmărire penală, Editura Cartea Militară, Chișinău, 2020. ISBN 9789975336604;

52. Ostavciuc Dinu, Aspecte procesual-penale și tactici criminalistice privind cercetarea traficului de copii, Editura Pro Universitaria, București, 2023, 250 p. ISBN: 978-606-26-1707-3;

53. Ostavciuc Dinu, Necula Gina Aurora, Approaches on the Quality of Life. Cross-Border Perspectives, cap. „Cooperation Between the Prosecution Body and Various Institutions or Departments for the Investigation of Illegal Migration”, pag. 229-262, ISBN Print 10, ISBN Print 13: 978-3-949607-34-9, URL: <https://www.cceol.com/search/book-detail?id=1250570>;

54. Ostavciuc Dinu, Necula Gina Aurora, Specificity Of Criminal Evidence Detection As Well Of The Initiation Of Prosecution For The Organised Immigration Crime, în International conference „The efficiency of legal norms”, 13th Edition. The Rule of Law: Between Reality and Desideratum, „Dimitrie Cantemir” Christian University, Faculty of Law Cluj-Napoca. În FIAT IUSTITIA, nr. 2/2023, pag. 96-111, ISSN 2810-5524, ISSN –L- 1224-4015;

55. Ostavciuc Dinu, Necula Gina-Aurora, Specificity of criminal evidence detection as well of the initiation of prosecution for the organised immigration crime. În: Fiat Iustitia, nr. 2, 2023, Cluj-Napoca, p. 98 (96-111). Disponibilă: <https://fiatiustitia.ro/wp-content/uploads/2024/06/Fiat-iustitia-nr.-2-an.-2023-26.06.2024-Acad-96-111.pdf> [accesată: 05.04.2024];

56. Ostavciuc Dinu, Odagiu Iurie, Cercetarea infracțiunilor din materia crimei organizate, Ghid metodic pentru ofițerii de urmărire penală, Colecția juridică a Academiei „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, Editura Cartea Militară, Chișinău, 2020;

57. Ostavciuc Dinu, Odagiu Iurie, Metodica cercetării organizării migrației ilegale, Ghid metodic pentru ofițerii se urmărire penală, Colecția juridică a Academiei „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, Editura Cartea Militară, Chișinău, 2020;

58. Ostavciuc Dinu, Odagiu Iurie, Tactica efectuării audierilor, Ghid metodic pentru ofițerii de urmărire penală, Colecția Juridică a Academiei „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne, Chișinău, 2020, 72 p. ISBN 978-9975-3364-4-4;

59. Ostavciuc Dinu, Odagiu Iurie, Tactica efectuării cercetării la fața locului, Ghid metodic pentru ofițerii de urmărire penală, Colecția juridică a Academiei „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, Editura Cartea Militară, Chișinău, 2020. (ISBN 978-9975-3364-5-1, 38 p.);

60. Ostavciuc Dinu, Osoianu Tudor, Echipele comune de investigații – formă a asistenței juridice internaționale în materie penală. În: Protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului în procesul asigurării ordinii și securității publice (Ediția a II-a). Materialele Conferinței științifice cu participare internațională din 08 decembrie 2022. Academia „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne, Chișinău, 2023, p. 289-296. ISBN: 978-9975-135-66-5;

61. Ostrovari P., Teoriile contemporane ale personalității infractorului, Vector European, Nr.2/2020. P.14-19;

62. Pactul privind migrația și azilul din 10 aprilie 2024. Parlamentul european. https://home-affairs.ec.europa.eu/policies/migration-and-asylum/pact-migration-and-asylum_ro [accesată: 18.01.2025];

63. Prost, K. Pratique et nouvelles tendances de l'entraide judiciaire: l'avenir de la coopération internationale. Ottawa, 1998. [on-line] http://www.oas.org/Juridico/mla/fr/can/fr_can_prost98.html [accesată: 22.08.2023].

64. Protocol împotriva traficului ilegal de migranți pe calea terestră, a aerului și pe mare, adițional la Convenția Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate, adoptat la New York la 15.11.2000. Ratificat prin Legea Republicii Moldova nr. 16-XV din 17.02.2005. Publicat în ediția oficială „Tratate internaționale”, 2006, volumul 35, pag. 421. În vigoare pentru Republica Moldova din 16 octombrie 2005;

65. Raport privind activitatea procuraturii pentru anul 2022, aprobat prin Ordinul Procurorului General interimar al Republicii Moldova nr. nr. 25/3 din 15.03.2023, Chișinău, 2023, p. 46. Disponibil: <https://www.procuratura.md/sites/default/files/2023-03/RAPORT%20DE%20ACTIVITATE%202022.pdf> [accesată: 19.07.2023].

66. Raport privind activitatea procuraturii pentru anul 2022, Chișinău, 2023. Disponibil: <https://www.procuratura.md/sites/default/files/2023-03/RAPORT%20DE%20ACTIVITATE%202022.pdf> [accesată: 19.07.2023];

67. Raport privind activitatea procuraturii pentru anul 2022, Chișinău, 2023. Disponibil: <https://www.procuratura.md/sites/default/files/2023-03/RAPORT%20DE%20ACTIVITATE%202022.pdf> [accesată: 24.07.2023];

68. Stancu E., *Tratat de criminalistică*, Ediția a V-a, revăzută și adăugită, Editura Universul Juridic, București, 2010, 839 p.;

69. Stancu Emilian, *Tratat de criminalistică*, Editura Universul Juridic, București, 2002, 704 p.;

70. Stancu Emilian, *Tratat de criminalistică*, Ediția a V-a, revăzută și adăugită, Editura Universul Juridic, București, 2010, 840 p. ISBN 9789731273877.

71. Stancu Emilian, *Tratat de criminalistică*, Ediția a VI-a, revăzută, Editura Universul Juridic, București, 2015, 847 p. ISBN 978-606-673-673-2;

72. Suci Elena, *Aspecte procesual-penale privind investigarea organizării migrației ilegale*, În: *Materialele Conferinței științifice naționale „Codul de procedură penală al Republicii Moldova – 20 de ani de la intrarea în vigoare”*, Chișinău, Republica Moldova, 9 noiembrie 2023. Disponibilă: https://www.academy.police.md/wp-content/uploads/2024/01/Materialele_conferintei_Codul_procedura_penala_RM-20_ani.pdf [accesată: 18.07.2024]. (pp. 145-151 ISBN: 978-9975-170-09-3);

73. *The role of organized crime in the smuggling of migrants from West Africa to the European Union*. United Nations Office on Drugs and Crime,

30.05.2011. Disponibil: <https://www.unodc.org/unodc/en/human-trafficking/migrant-smuggling/the-role-of-organized-crime-in-the-smuggling-of-migrants-from-west-africa-to-the-european-union.html> [accesată: 14.08.2024].

74. Transnational organized crime fact sheet. Smuggling of migrants — The harsh search for a better life. United Nations Office on Drugs and Crime. Disponibil: https://www.unodc.org/documents/toc/factsheets/TOC12_fs_migrantsmuggling_EN_Plain.pdf [accesată: 25.06.2024].

75. Tudorache A., *Criminalistica*, Editura Nomina Lex, București, 2010, 202 p.;

76. Бирюков С.Ю. Методика расследования организации незаконной миграции. Учебное пособие. Волгоград, 2008. 92 с.;

77. Бирюков С.Ю., Особенности расследования организации незаконной миграции, Диссертация на соискание ученой степени кандидата юридических наук, Волгоград, 2008;

78. Бышевский Ю.Ю. Миграция как криминологическая проблема и ее специфика на Северном Кавказе: дис ... канд. юрид. наук. Ставрополь, 2005. С. 105 – 107;

79. Военкова Е.А. Криминологическая характеристика преступника-мигранта // Диалог. 2017. № 1 (6). p. 12-15;

80. Кушпель Е.В., Бирюков С.Ю. Методика расследования преступлений, связанных с незаконной миграцией. Метод. Рекомендации. Волгоградская Академия МВД РФ. Волгоград, 2007. С. 22;

81. Сухарникова А.В., Методика расследования преступлений, совершаемых в сфере организации незаконной миграции, Диссертация на соискание ученой степени кандидата юридических наук, Nr. 43/9/1891, 12.05.2010;

82. Сухарникова А.В., Тактические особенности допроса свидетелей-иммигрантов по делам об организации незаконной миграции. Правоохранительная деятельность органов внутренних дел России зарубежных государств в контексте современных научных исследований: Материалы международной научно-теоретической конференции адъюнктов и докторантов. Санкт-Петербург ,28.06.2008./Сост. Е.Д. Проценко, Н.В.Дементьева и др.-СПб.:Изд-во СПбун-та МВД России, 2008, с. 220-222.

LISTA PUBLICAȚIILOR AUTORULUI LA TEMA TEZEI

Lucrări științifice

1. **Cărți de specialitate** (recomandate spre editare de senatul/consiliul științific al organizației din domeniile cercetării și inovării)

1.2. cărți de specialitate colective (cu specificarea contribuției personale)

OSTAVCIUC, Dinu, NECULA, Gina Aurora, *Approaches on the Quality of Life. Cross-Border Perspectives*, cap. ”Cooperation Between the Prosecution Body and Various Institutions or Departments for the Investigation of Illegal Migration”, pag. 229-262, ISBN Print 10, ISBN Print 13: 978-3-949607-34-9, URL: <https://www.ceeol.com/search/book-detail?id=1250570>

NECULA, Gina Aurora, OSTAVCIUC, Dinu, *Approaches on the Quality of Life. Cross-Border Perspectives*, cap. ”International Legal Assistance in Criminal Matters Relating to the Investigation of Illegal Migration”, pag. 335-368 ISBN Print 10, ISBN Print 13: 978-3-949607-34-9, URL: <https://www.ceeol.com/search/book-detail?id=1250570>

2. Articole în reviste științifice

2.2. în reviste din străinătate recunoscute

NECULA, Gina Aurora, *Peculiarities in Crime Scene Identification of Actors and Confrontation of Statements during Migrant Smuggling Investigations*, în ACROSS Vol 8 No 4 (2024): Law and Litigation in the EU and the Candidate States, Published: 2024-03-28, pag. 63-69, Vol 8 No 4 (2024): Law and Litigation in the EU and the Candidate States | ACROSS

NECULA, Gina Aurora, *Specific Features of the Debriefing and Confrontation in Migrant Smuggling Investigations*, în ACROSS Vol 8 No 4 (2024): Law and Litigation in the EU and the Candidate States, Published: 2024-03-28, pag. 70-80, Vol 8 No 4 (2024): Law and Litigation in the EU and the Candidate States | ACROSS

2.3. în reviste din Registrul Național al revistelor de profil, cu indicarea categoriei

NECULA, Gina Aurora, *Crime Scene Investigation, Objects and Documents Sampling, Search and Evidence Collection During Investigation of the Smuggling of Migrants Offence* = Cercetarea la fața locului, cercetarea obiectelor și documentelor, percheziția și ridicarea în cazurile de investigarea a infracțiunii de organizare a migrației ilegale, în LEGEA ȘI VIAȚA, nr. 3/2024, CZU 343.98:343.3, DOI 10.5281/zenodo.14650683, iulie-septembrie 2024, p.79-

98, https://academy.police.md/wp-content/uploads/2025/01/p_79-98.pdf /

3. Articole în culegeri științifice

3.1. în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare)

OSTAVCIUC, Dinu, NECULA, Gina Aurora, *Specificity Of Criminal Evidence Detection As Well Of The Initiation Of Prosecution For The Organised Immigration Crime*, în International conference „The efficiency of legal norms”, 13th Edition. The Rule of Law: Between Reality and Desideratum, „Dimitrie Cantemir” Christian University, Faculty of Law Cluj-Napoca. În FIAT IUSTITIA, nr. 2/2023, pag. 96-111, ISSN 2810-5524, ISSN –L- 1224-4015

3.2. în lucrările conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova)

NECULA, Gina Aurora, *Caracteristică criminalistică a organizării migrației ilegale*. În volumul conferinței internaționale „Prevenirea și combaterea criminalității: probleme, soluții și perspective”, Chișinău, Moldova, 18 mai 2023, Academia „Ștefan cel Mare” a MAI al Republicii Moldova. Ediția 5, Chișinău, 2023, CZU: 343.34, pag. 88-93, ISSN: 2587-4365

NECULA, Gina Aurora, *Specific factors in detecting illegal immigration: elements of the offense and the initiation of criminal prosecution*. În volumul conferinței internaționale „Prevenirea și combaterea criminalității: probleme, soluții și perspective”, Chișinău, Moldova, 25 aprilie 2024, Academia „Ștefan cel Mare” a MAI al Republicii Moldova, Ediția 6, Chișinău, 2024, CZU: 343.12, Pag. 167-174, ISSN: 2587-4365

ADNOTARE

Gina-Aurora NECULA. „Investigarea criminalistică a organizării migrației ilegale”. Teză de doctor în drept. Școala Doctorală Științe penale și Drept public a Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI al Republicii Moldova. Chișinău, 2025.

Structura tezei: text de bază 172 pagini, adnotare în limbile română, engleză și rusă, lista abrevierilor, introducere, patru capitole divizate în paragrafe, concluzii generale și recomandări, bibliografia din 225 surse. Rezultatele obținute sunt publicate în 8 lucrări științifice.

Cuvinte-cheie: migrație ilegală, investigare criminalistică, metode, tactici, probe, cooperare.

Domeniul cercetării: criminalistică, expertiză judiciară, investigații operative.

Scopul și obiectivele lucrării: Scopul tezei constă în realizarea unei cercetări complexe în domeniul criminalisticii, având ca obiectiv elaborarea unei metodologii inovatoare și adaptate la realitățile contemporane pentru investigarea organizării migrației ilegale. Lucrarea vizează abordarea unei problematice de actualitate și de mare relevanță, având în vedere amploarea migrației ilegale și caracterul său transnațional, care impun dezvoltarea unor noi abordări și strategii eficiente de investigare. **Obiectivele lucrării includ:** evaluarea stării actuale a infracționalității de organizare a migrației ilegale în Republica Moldova; elaborarea caracteristicii criminalistice; determinarea semnelor infracțiunii și a particularităților începerii urmăririi penale; realizarea unei cercetări complexe a situațiilor tipice de urmărire penală și elaborarea recomandărilor tactice îndreptate la descoperirea și investigarea organizării migrației ilegale; identificarea dificultăților de ordin juridic și organizatoric ale interacțiunii dintre organele de aplicare a legii și propunerea soluțiilor specifice particularităților de colaborare ale diferitelor organe ale statului și străine (ale altor state) în timpul urmăririi penale; constatarea dificultăților juridice și organizaționale ale efectuării unor acțiuni de urmărire penală specifice, precum și elaborarea recomandărilor și procedeele tactice pentru efectuarea acestora la etapa inițială a urmăririi penale; propunerea de modificări la legislația în vigoare.

Noutatea și originalitatea științifică: noutatea este argumentată prin existența unei cercetări doctrinare criminalistice insuficiente a metodicii de cercetare a organizării migrației ilegale în doctrina criminalistică din țară, iar originalitatea cercetării se deduce din abordarea sistematică și integrată a fenomenului migrației ilegale, prin identificarea și analiza detaliată a aspectelor specifice ale investigării acestei infracțiuni, precum și prin propunerea unor metode inovatoare și eficiente de investigare, care pot contribui la îmbunătățirea practicilor curente în domeniu.

Semnificația teoretică a tezei: este determinată de formularea și soluționarea unui complex de probleme criminalistice actuale legate de combaterea infracțiunii de organizare a migrației ilegale, precum și de faptul că rezultatele cercetării contribuie la dezvoltarea conceptelor din aspectul criminalisticii, dedicat metodicii de investigare a infracțiunilor și pot fi utilizate în cercetări științifice ulterioare. Concluziile propuse de autor și principiile formulate pot, de asemenea, să stabilească direcțiile de sprijin științific în domeniul combaterii organizării migrației ilegale.

Valoarea aplicativă a tezei: constă în elaborarea unei metodici specifice de investigare a infracțiunii de organizare a migrației ilegale. Principalele concluzii și recomandări obținute în urma cercetării pot fi utilizate de către angajații practicieni ai organelor de aplicare a legii în scopul identificării, descoperirii, investigării și prevenirii mai eficiente a infracțiunilor discutate, pot fi folosite în sistemul de pregătire și recalificare a angajaților care cercetează aceste infracțiuni. Rezultatele cercetării vor fi utile, în cazuri de necesitate, la elaborarea programelor, strategiilor naționale de combatere a organizării migrației ilegale, traficului de persoane etc.

Implementarea rezultatelor științifice: Concluziile formulate contribuie la dezvoltarea unui cadru metodic și tactic actualizat, indispensabil pentru abordarea complexităților asociate acestui fenomen infracțional, care are implicații semnificative asupra securității naționale și internaționale. De asemenea, acestea oferă un instrumentar util lucrătorilor practicieni, contribuind la optimizarea activității de investigare și descoperire a infracțiunilor transfrontaliere și la adaptarea proceselor la noile provocări impuse de acest fenomen global. Acest demers are scopul de a optimiza metodologia de investigare, de a sprijini dezvoltarea unui cadru normativ adecvat și de a răspunde cerințelor impuse de complexitatea fenomenului în contextul actual.

ANNOTATION

**Gina-Aurora NECULA. „Criminal Investigation of the Organization of Illegal Migration”.
Doctoral thesis in law. Doctoral School of Criminal Sciences and Public Law, „Ștefan cel
Mare” Academy of the Ministry of Internal Affairs, Republic of Moldova. Chișinău, 2025.**

Thesis structure: The main text consists of 172 pages, including annotations in Romanian, English, and Russian, a list of abbreviations, an introduction, four chapters divided into paragraphs, general conclusions and recommendations, and a bibliography comprising 225 sources. The research results have been published in 8 scientific papers.

Keywords: illegal migration, criminal investigation, methods, tactics, evidence, cooperation.

Field of research: criminalistics, judicial expertise, operative investigations.

Objective and aims of the thesis: The aim of the thesis is to conduct a comprehensive research in the field of criminalistics, with the objective of developing an innovative methodology adapted to contemporary realities for investigating the organization of illegal migration. The thesis addresses a highly relevant and current issue, considering the scale and transnational nature of illegal migration, which requires the development of new approaches and effective investigation strategies. **The objectives include:** assessing the current state of crime related to the organization of illegal migration in the Republic of Moldova; developing the criminalistic profile; identifying the indicators of the offense and the particularities of initiating criminal proceedings; conducting an in-depth study of typical criminal investigation scenarios and formulating tactical recommendations for uncovering and investigating the organization of illegal migration; identifying legal and organizational challenges in the cooperation between law enforcement agencies and proposing specific solutions for collaboration with domestic and foreign authorities during criminal investigations; addressing legal and organizational difficulties in conducting specific criminal procedural actions and developing tactical recommendations and procedures for their execution during the initial phase of the investigation; proposing amendments to the current legislation.

Scientific novelty and originality: The novelty is substantiated by the insufficient doctrinal and criminalistic research on the methodology for investigating the organization of illegal migration in national criminalistics doctrine. The originality of the research is derived from the systematic and integrated approach to the phenomenon of illegal migration, through the identification and detailed analysis of the specific aspects of investigating this offense, as well as through the proposal of innovative and effective investigation methods that can contribute to improving current practices in the field.

Theoretical significance of the thesis: It is determined by the formulation and resolution of a set of current criminalistic issues related to combating the offense of organizing illegal migration, as well as by the fact that the research results contribute to the development of concepts in criminalistics dedicated to investigation methodologies and can be utilized in future scientific research. The conclusions proposed by the author and the principles formulated can also establish directions for scientific support in the field of combating the organization of illegal migration.

Practical value of the thesis: It lies in the development of a specific methodology for investigating the offense of organizing illegal migration. The main conclusions and recommendations derived from the research can be used by law enforcement practitioners for the more effective identification, detection, investigation, and prevention of the discussed offenses. They can also be used in the training and retraining systems for employees investigating these crimes. The research results will be useful, when necessary, for developing national programs and strategies to combat the organization of illegal migration, human trafficking, etc.

Implementation of scientific results: The formulated conclusions contribute to the development of an updated methodological and tactical framework, essential for addressing the complexities associated with this criminal phenomenon, which has significant implications for national and international security. Moreover, they provide useful tools for practitioners, contributing to the optimization of investigative activities related to transborder crimes and the adaptation of processes to the new challenges posed by this global phenomenon. This endeavor aims to optimize the investigation methodology, support the development of an adequate normative framework, and meet the demands imposed by the complexity of the phenomenon in the current context.

АННОТАЦИЯ

Джина-Аурора НЕКУЛА. «Криминалистическое расследование организации незаконной миграции». Диссертация на соискание степени доктора юридических наук. Докторантура по уголовным наукам и публичному праву Академии «Штефан чел Маре» МВД Республики Молдова. Кишинев, 2025.

Структура диссертации: основной текст 172 страницы, аннотация на румынском, английском и русском языках, список аббревиатур, введение, четыре главы, разделённые на параграфы, общие выводы и рекомендации, библиография, включающая 225 источников. Полученные результаты опубликованы в 8 научных работах.

Ключевые слова: нелегальная миграция, криминалистическое расследование, методы, тактики, доказательства, сотрудничество.

Область исследования: криминалистика, судебная экспертиза, оперативные расследования.

Цель и задачи исследования: Целью диссертации является проведение комплексного исследования в области криминалистики, направленного на разработку инновационной методологии, адаптированной к современным реалиям, для расследования организации нелегальной миграции. Работа направлена на изучение актуальной и значимой проблемы, учитывая масштабы нелегальной миграции и её транснациональный характер, что требует разработки новых подходов и эффективных стратегий расследования. Задачи работы включают: оценку текущего состояния преступности, связанной с организацией нелегальной миграции в Республике Молдова; разработку криминалистической характеристики; определение признаков преступления и особенностей начала уголовного преследования; проведение комплексного исследования типичных ситуаций уголовного преследования и разработку тактических рекомендаций, направленных на выявление и расследование организации нелегальной миграции; выявление юридических и организационных трудностей взаимодействия правоохранительных органов и предложение решений, учитывающих особенности сотрудничества различных государственных органов и иностранных (других государств) в ходе уголовного преследования; выявление юридических и организационных трудностей при проведении определённых следственных действий, а также разработку тактических рекомендаций и методов для их проведения на начальном этапе уголовного преследования; предложение изменений в действующее законодательство.

Научная новизна и оригинальность: Научная новизна подтверждается недостаточной разработанностью в отечественной криминалистической доктрине методики исследования организации нелегальной миграции, а оригинальность исследования проявляется в системном и интегрированном подходе к феномену нелегальной миграции, в выявлении и детальном анализе специфических аспектов расследования этого преступления, а также в предложении инновационных и эффективных методов расследования, которые могут способствовать улучшению текущей практики в данной области.

Теоретическая значимость диссертации: Определяется формулированием и решением комплекса актуальных криминалистических проблем, связанных с борьбой против преступлений, связанных с организацией нелегальной миграции, а также тем, что результаты исследования способствуют развитию концепций в области криминалистики, посвящённых методике расследования преступлений, и могут быть использованы в дальнейших научных исследованиях. Предложенные автором выводы и сформулированные принципы могут также определить направления научной поддержки в области борьбы с организацией нелегальной миграции.

Практическая значимость диссертации: Заключается в разработке специфической методики расследования преступления, связанного с организацией нелегальной миграции. Основные выводы и рекомендации, полученные в результате исследования, могут быть использованы практическими работниками правоохранительных органов для более эффективной идентификации, выявления, расследования и предотвращения рассматриваемых преступлений, а также могут быть применены в системе подготовки и переподготовки сотрудников, занимающихся расследованием таких преступлений. Результаты исследования будут полезны, при необходимости, для разработки программ, национальных стратегий по борьбе с организацией нелегальной миграции, торговлей людьми и т.д.

Реализация научных результатов: Сформулированные выводы способствуют развитию актуализированной методической и тактической базы, необходимой для решения сложностей, связанных с этим преступным феноменом, который имеет значительные последствия для национальной и международной безопасности. Кроме того, они представляют собой полезный инструмент для практических работников, способствуя оптимизации деятельности по расследованию и выявлению трансграничных преступлений и адаптации процессов к новым вызовам, связанным с этим глобальным явлением. Данное исследование направлено на оптимизацию методологии расследования, поддержку развития адекватной нормативной базы и ответ на вызовы, продиктованные сложностью данного феномена в современном контексте.

GINA-AURORA NECULA

**INVESTIGAREA CRIMINALISTICĂ
A ORGANIZĂRII MIGRAȚIEI ILEGALE**

**Specialitatea: 554.04 – Criminalistică, expertiză judiciară,
investigații operative**

Rezumatul tezei de doctor în drept

Aprobat spre tipar: 10.02.2025

Hârtie ofset. Tipar ofset.

Coli de tipar: 2,79

Formatul hârtiei 60x90/16

Tiraj 20 ex.

Comanda nr. 184

Tiparul executat la Tipografia Departamentului editorial poligrafic
al Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI
mun. Chișinău, str. Gheorghe Asachi nr. 21,
MD-2009 Republica Moldova